

Pečení chleby přidělil okresní úřad jednotlivým živnostenským společenstvům a to zase pekařům v obci. U nás toto pečení chleba obstarává pekař Ant. Žídek. Kromě stravovací a chlebové akce byla naše obec pojata také do mléčné akce, kde bylo přidělováno mléko dětem nezaměstnaných rodičů.

V únoru a prosinci bylo místním nezaměstnaným rozděleno po 10 q uhlí, na březen, duben a květen 22 kg cukru, v dubnu a prosinci 60 kg kru a 50 kg sladové kávy, v říjnu 15 q bramborů. Z toho je vidět, jak velké požadavky jsou kladeny na státní pokladnu, z níž se uvolňuje celý obnos na úhradu výdajů k zajištění státní stravovací akce každým rokem pro všechny obce v republice, z nichž velká většina dostává mnohem větší přídělky než naše obec.

Obilní monopol. Aby byl zajištěn a usměrněn odbyt a ceny domácího obilí zaveden byl vládním nařízením ze dne 13.7.1934 obilní monopol zprvu jen na hospodářský rok 35/36. Ustanovena z hospodářských institucí v Praze, Brně, Bratislavě a Užhorodě společná obchodní organizace zvaná Čsl. obilní společnost, která obstarává výkup obilí od zemědělců prostřednictvím svých zmocněnců, tzv. komisionářů. Pro naše zemědělce je to Hospodářské družstvo v Příboře. Společnost vydala prostřednictvím obecních úřadů všem pěstitelům obilí i osobám, které přijímají dávky v obilí jako mzdu nebo výměnek výkazy pro hospodář. rok 1935/46. V nich jsou záznamy o rozloze, na níž se jednotlivé druhy obilí pěstují, pravděpodobná celoroční dodávka obilí Společnosti v q, údaje o výkupní ceně obilí aj. Zemědělci musí obilí prodávat jen Společnosti prostřednictvím kteréhokoliv komisionáře a jsou povinni obilí, které chtějí prodat, nabídnout této společnosti. Výkupní ceny obilí stanoví společnost podle jakosti předem na každý hospod. rok t.j. od 1.7. do 30.6. Pro rok 1935/36 byly stanoveny tyto ceny: pšenice 156 Kč, žito 120 Kčs, ječmen 110 Kč a oves 105 Kč. Každým měsícem zvýšila se cena jednotlivých druhů obilí o 2 Kč, v květnu a červnu o 3 Kč. Tímto zařízením udržují se pevné a vyšší ceny obilí než byly dosud a zemědělci mají jistotu, že bez obtíží prodají všechny obilí, které prodat chtějí za výhodnou cenu.

Předvojenská branná výchova mládeže. V měsíci květnu byl doručen všem obcím Národní radou čsl. a výborem pro zvýšení brannosti lidu prápis, v němž se doporučovalo, aby byl prováděn výcvik mládeže v jednotlivých obcích za účelem přípravy mládeže na přehlídku zdatnosti v r.1936. Bylo doporučováno vhodným způsobem vyzvat mládež, aby si uvědomila své budoucí úkoly a povinnosti občana a zúčastňovala se průpravy, tj. cvičení konaných v obcích a posléze přehlídek zdatnosti mládeže, konaných v rámci "Dnů/záložnosti". Dnů brannosti.

Zdejší obecní rada se usnesla všemožně u nás podporovat předvojensko brannou výchovu mládeže. Byl proveden soupis mládeže obojího pohlaví od 18 - 25 let. Do této mládeže byli počítáni jednak mladíci podléhající branné povinnosti a dále ti, kteří nebyli odvedeni a jsou schopni cvičit se zbraní. Pro výcvik dívek a žen od 15 - 25 let byl zařazen výcvik samaritní. Výcvikem mladíků byl pověřen ppor.v zal. Oldřich Skupník s několika místními poddůstojníky v záloze. S nácvik se začalo 10.listopadu a skončilo 5.ledna 1936. Pro částečné nepochopení účastníků, jichž stále ubývalo nebyla celá lhůta, pro výcvik stanovena, dodržena úplně. Samaritní výcvik dívek a žen a vedl místn obvodní lékař MUDr Ladislav Mechl, který se svědomitě svého úkolu zhostil. U děvčat a žen bylo větší pochopení než u mladíků.

Četnictvo. Dosavadní velitel četnické stanice, vrchní strážm. Karel Přepechal odešel 1. ledna do výslužby. Až do 17.9.1935 vedl zatímne správu četnické stanice šstr. Josef Švancara. Dne 17.9. nastoupil službu jako vrchní strážmistr u nás praporčík Vojtěch Horák, který dosud působil v Chuchelné na Hlučínsku.

Školské záležitosti. Ze školských záležitostí je nutno podotknout, že od 1.5. byl ustanoven na vlastní žádost na zdejší škole definitivním učitelem Alois Jurák. Na uprázděné místo okr.škol.inspektora zdejšího okresu byl ustanoven po Frant. Vojtěchovském od 1. března odborný učitel Jan Severa ze Slavkova u Brna.

Nemoci: spála a chřipka. Hned počátkem roku vyskytlo se v naší obci 8 případů spály u škol. dětí a je zajímavé, že tato většinou dětská nemoc napadla též ve 2 případech dospělé osoby. Také chřipka postihl mnoho lidí, ale probíhala celkem lehce a nezanechala vážnějších následků, většinou ve třech dnech se pacienti vyzdravili. Po druhé v tomto roce vypukla epidemie spály, v měsíci září a říjnu, ve velk rozsahu. Onemocnělo 15 dětí, které byly dopraveny, až na 1 případ, do infekční nemocnice v Zábřehu n.Odr. Rovněž i v tomto období onemocněly spálou 2 dospělé osoby. Přes veškerá důkladná zdravotnická opatření a izolování nemocných v nemocnici, není možno s touto nemocí ubránit. Štěstí však, že spála probíhala skoro u všech dětí bez povážlivých komplikací a nezanechala, jak se u této nemoci často stává trvalých zhoubných poruch zdraví dětí. Aby se zamezilo rozšíření spalové epidemie nařídil okr.úřad zastavit vyučování od 16.-22.října. Obecní rada žádala oběžníkem rodiče, aby ve vlastním zájmu omezili co nejvíce hromadný styk škol. dětí.

Odbor ochrany matek a kojenců. Ozdraví malých dětí a kojenců zdravotně pečuje "odbor ochrany matek a kojenců", ustanovený 25.4.1933. Odbor podléhá okresní péči omládež v Příboře a pracuje za součinnosti soc. pracovnice. Lékařské prohlídky dětí obstarává pravidelně každých 14 dnů místní lékař. Zvláště pan Mudr. Lad. Mechl svědomitě prohlíží děti a radí maminkám, ve většině případů nezkušeným, jak kojence vyživovat pečovat o ně, aby jejich zdraví nebylo ohroženo. Ježto porady se udělují zdarma jsou návštěvy v poradně četné a hlavně chudobní rodiče vidí v nich kus sociální pomoci a omezení soukromých lékařských návštěv, které bývají u malých dětí mnohdy časté a vyžadují ve většině případů velkých peněžních nákladů. Každým rokem pořádá "Odbor" v květnu oslavu "Svátku matek". Za účasti dětí, kteří jdou v průvodu s kočárky, panenkami, koloběžkami a j. hračkami a velkého počtu maminek, ubírá se průvod do sokolovny. Školní děti vyplňují pořad oslavy recitacemi, písněmi divadelními výstupy a místní hudebníci hudební vložkami. Tyto oslavy si děti velmi oblíbily a dávají při nich květinovými dárky maminkám svou lásku a oddanost.

Úmrtí. Známe přísloví: Neštěstí nechodí po horách, ale po lidech" se letos nelítostně uplatnilo i v naší obci. Neštěstí si vyhledalo dobrého a pořádného občana, příčinlivého a starostlivého otce Vítězslava Rozehnal, který v mladém věku tragicky zahynul. V úterý 30. dubna, den před Svátkem práce, byl přejet státním poštovním autobusem. Po zaměstnání zdržel se v Mor. Ostravě nákupem a k večeru se vracel na kole domů, ale nedorazil. U bělského lesa našel smrt pod koly autobusu. Jak k neštěstí došlo, nebylo přesně zjištěno. Vítězslav Rozehnal, jako člen DTJ byl v poslední době jejím starostou a uplatňoval svůj vliv jako mladý a prozíravý člověk i v politickém dění strany soc.dem. Velký průvod lidí místních i z okolí při pohřbu dokazoval, že odešel z obce vzorný občan. Nedlouho nato zemřel 17.5. Karel Stejskal st., bývalý statkář, známá osobnost zdejší obce, říkalo se mu vesměs "starý pán". Zemřel po delší těžké chorobě ve věku 68 let. Byl dlouholetým členem obecního zastupitelstva, finanční komise a ve správní radě místní záložky. Celkem zemřelo 7 osob. Narodilo se 12 dětí.

Spořitelní a záloženský spolek. O místní záložně podle systému Reiffeisenova je již zmínka vpředu. Je třeba však doplnit, že Reiffeisenka, nebo jak se dnes říká "Spořitelní a záloženský spolek" byl založen 27.12.1898. K ustavující schůzi se sešlo 16 zájemců, kteří přistoupili za členy spolku.

Starostou zvolen místní rolník Jan Šubert z č. 79 a náměstkem starosty Felix Blaheta, rolník z Petřvaldíku, oba 15 hlasy. Prvním pokladníkem byl řídící učitel Jan Richter. V prvním roce vloženo 1371 Kč, půjčeno 3 252 Kč. Po desíti letech v r. 1909 vzrostl počet členů na 158 a rezervní fond činil 2090 Kč, vloženo bylo 278 949 K, půjčeno 259 978 K. Po dalších 10 létech v r. 1919 je již 186 členů, rezerv. fond se zvýšil na 8 042 Kč, vklady vzrostly na 821 770 Kč, půjčky činily 224 535 Kč. Během dalších 10 let počet členů stále přibývá takže v r. 1929 je 273 členů, rezerv. fond 79 682 Kč, vkladů 3, 154 194 Kč, zápůjček 2,796 270 Kč. V těchto 430 létech prožila záložna jisté krize, které však byly překonány včasným zakročením svědomitých a energických funkcionářů. k 31.12.1935 je 327 členů, res. fond 198 485 Kč, vklady 3,567 809 Kč, zápůjčky 3 221 282 Kč. Záložna koupila pozemek na stavbu vlastní budovy od K. Stejskala okrouhle za 19 tis. Kč. Vedení je v dobrých rukou a záložna požívá naprosté důvěry všeho občanstva.

Úroková míra. Zákonem z r. 1934 byla nařízena pro všechny peněžní ústavy úroková míra z vkladů pro r. 1934-35 - 4 % bez výpovědi, 4 1/4 % s kratší výpovědí a 4 1/2 % s delší výpovědí. Při všech stanovena srážka 6 %. Dalším nařízením z r. 1935 stanoveny s platností od 1.1. 1936 nové sazby 3 %, 3 1/4 % a 3 1/2 %. Úroková míra pro půjčky rovněž stanovena, ale místní záložna neužívá stanovené úrokové míry a pracuje každoročně s nejnižší přípustnou sazbou.

Hospodaření obce. Hospodaření obce bylo v tomto roce celkem vyrovnané. Po skončené částečné regulaci Lubiny, nepodnikají se žádné nákladnější investiční práce, ježto se nedostává peněz. Šetří se ve všem úzkostlivě jen aby stanovený rozpočet nebyl překročen a dosud stávající značný obecní dluh se nezvyšoval. Obecní přírážky 200 % u daně domovní a činžovní a 300 % u daní ostatních stačí uhradit jen nejnútnejší vydání. Obecní dluh umořuje se jen povinnými annuitami, které jsou nízké a tím také dluh pomalu klesá.

Mlékařské a hospodářské družstvo. Obvod Mlék. a hosp. družstva rozšíř v únoru též na obec Albrechtičky, z níž přistoupilo 25 členů s 35 podíly. Průměrné zpeněžení mléka v r. 1935 bylo 85,3 h, průměrná tučnost vykazuje 3,56 %. Celkem bylo odebráno 661 320 lt mléka a vyplaceno za ně dodavatelům 499 697 Kč. Celoroční pokladní obrat činil 1,224 170 Kč. Účet ztráty a zisku vykázan v bilanci obnosem 56 807 Kčs, výkaz jmění obnosem 23 446. Příjem dle bilance 612 383 Kč.

Členů k 1. lednu	161 se 479 podíly
k 31.12.	185 s 556 podíly.

Oslavy. Každým rokem uctívá místní občanstvo v hojném počtu světlou památku velikého Čecha mistra J. Husa. Oslavu pořádá místní osvětová komise za účasti pokrokových spolků. Průvod s hudbou jde částí vesnice na cvičišťě u sokolovny. Při plápolajícím ohni promluvil letos uč. Alois Jurák, který vyzvedl v proslovu zásluhu a důležitost Husovu pro český národ. Objasnil poměr pres. Masaryka k Husovi. Masaryk vždy a všude se k Husovi hlásil, dosud se plně k němu hlásí. Nemáme proto právo, abychom H. sa zavrhovali.

28. říjen. Oslava státního svátku 28. října konala se pro nepříznivé počasí v sokolovně, v neděli 27.10. Velký počet účastníků ukázal, že tento státní svátek je pojátkem všech občanů v obci a měřítkem, jak vysoce si váží každý občan naší samostatnosti. Příslušníci a příznivci místního Sokola zúčastnili se 28. října v Čes. Těšíně "Náhlého srazu" pořádaného sokol. župami Moravskoslezskou a Těšínskou Jana Čapka. Za krajně nepříznivého počasí sjelo se ohromné množství účastníků, aby dokázali všem nepřítelům naší republiky, že Těšínsko je a bude naše a připomněli hlavně těm za Olzou, že marně po něm touží. Manifestací byl posílen duch československé jednoty na těšínsku a naši hraničáři povzbuzeni k další, sice těžké, ale tím záslušnější práci ve prospěch našeho státu. Byla to výstražná odpověď na štvání Poláků proti nám, což neznalo v poslední době mezí. Zahraniční politika bratrského národa polského dala se do služeb největšího a úhlavního nepřítele Slovanstva - Němců a k vlastní škodě popuzuje své příslušníky bezdůvodně proti nám. Bylo by dobře, kdyby brzy poznali, že hřejí haďa na prsou svých. Na horké půdě těšínska nachází štvání ohlasu. Několik polských provokatérů propůjčuje se k vytloukání oken českých škol a hanobení státní vlajky. Lživé zprávy a urážlivé poznámky katovického rozhlasu prohlubují propast mezi dvěma slovanskými národy odedávna spřátelenými. Polské vládní kruhy nejen mlčí, ale zdě se, že jednání toto schvalují. Většina Poláků však s tímto jednáním nesouhlasí, jen několik politických štváčů a náhončích Němců chce rozvrátit klidný život občanů na těšínsku. Heslo "Ostravica-granica" má být přitažlivým magnetem Poláků v naší republice apokynem vzpoury k odtržení těšínska. Avšak klid a rozvaha z naší strany Poláky nadobro odzbrojuje.

Pan prezident T.G. Masaryk odstupuje. Konec roku vzrušil jistě i každého občana naší obce. Stalo se něco, čeho se žádný nenačal. Náš p- prezident zřekl se svého úřadu. Způsobila-li tato zpráva smutek snad u všech příslušníků našeho národa, byl tento smutek tím větší u prostého lidu venkovského.

Lesknoucí se slza na tváři mnoha lidí za rozhovoru o této události prozrazovala, jak prostý člověk miluje svého dobrého tatíčka Masaryka prvního prezidenta. Bude proto jistě vhodné, aby v každé obecní kronice byla zmínka o jeho odstoupení a o tom, jak se se svým milovaným národem při odchodu do ústraní rozloučil. Na poledne v sobotu 14.12. pozval prezident republiky T.G.Masaryk do Láň předsedu vlády Dra Milana Hodžu, předs. poslanecké sněmovny Jana Malypetra a předsedu senátu Dra Soukupa. Kancléř Dr Šámal přečetl jim jménem prezidentovým prohlášení tohoto znění: "Prezidentský úřad je těžký a odpovědný a vyžaduje proto plné síly. Vím, že již nestačím a proto se ho vzdávám. Byl jsem čtyřikrát zvolen prezidentem naší republiky. Snad mi to dává legitimaci, abych Vás poprosil a celý národ československý i spoluobčany národnostmi ostatních, abyste při správě státu pamatovali na to, že státy se udržují těmi ideály z nichž se zrodily. Sám jsem si toho byl vždycky vědom. Potřebujeme dobrou zahraniční politiku a domácí spravedlnost ke všem občanům, kteréhokoliv náboženství a národnosti. Rád bych Vám ještě řekl, že za svého nástupce doporučuje Dra Beneše. Pracoval jsem s ním za hranicemi i doma a znám ho. Mám plnou důvěru, že vše půjde dobře a dá-li Bůh budu se na Vás ještě chvíli dívat jak to vedete. Vás, pane ministerský předsedo prosím, abyste vzal mou rezignaci na vědomí a zařídil, co je třeba." Po přečtení prohlášení byli všichni přítomni hluboce dojatí a chválili trvalo, než se z pohnutí vzpamatovali min.předseda Dr Milan Hodža, který mimo jiné v poděkovacím proslovu řekl: "Mám-li Vám dnes děkovat jsem v rozpacích, protože není slov, která by byla vhodným výrazem těchto díků. Poděkuji Vám tím, že udržíme, co jste stvořil." Předs.poslanecké sněmovny řekl ke konci svého krátkého proslovu: "V paměti národa zůstanete pane prezidente republiky pro všechnu budoucnost zachován jako prezident "Osvoboditel". Dr Soukup sotva mohl pro pláč svůj krátký proslov vyslovit řekl: "Zůstaňte nám tím, čím jste nám býval - učitelem, rádcem a vůdcem". Prezident Masaryk odchází z Hradčan, ale zůstane v Lánech kde budou k němu upřeny zraky celého národa a v srdcích nás všech bude stále.

Volba nového prezidenta. Tato volba byla stanovena na 18.12. a byla sledována celou čsl. veřejností s největším zájmem. Ten byl tím větší, protože vedle kandidatury dosavadního ministra zahr.věcí Dra Edvarda Beneše, za níž se úplně postavil, a byla též jediným přáním prezidenta Masaryka, ohlásil kandidaturu na prezident.úřad také univerzitní prof. Boh. Němec. Soudilo se zprvu, že rozhodnutí mezi oběma bude dost obtížné a že zneklidní důstojný průběh prezidentské volby.

Pozdě večer před nejvýznamnějším dnem pro celý národ odvolána byla k radosti většiny čsl.národa kandidatura Dr.Boh. Němce a zůstal jedin národní kandidát Dr.E.Beneš. Ve středu 18.12. v 11 hod.20min. oznámil předseda poslanecké sněmovny členům Nár.shromáždění v památném Vlad.sále, kde se volba konala, že při volbě prezidenta bylo odevzdáno 440 platných hlasů od 446 přítomných členů Nár.Shromáždění: 340 hlasů bylo pro Dra Beneše, 24 pro Dra B.Němce, 76 bylo prázdných. Byl tedy prezidentem republiky zvolen velkou většinou Dr.E.Beneš. Dr. E. Beneš, druhý prezident Čsl. republiky, žák a věrný spolupracovník prvního prezidenta T.G.Masaryka, je nám zárukou zdárného vedení a rozkvětu naší mladé republiky, zárukou míru a zajištěním budoucnosti nesmrtelného ~~žá~~ díla Masarykova. Celý čsl. národ sklání se v hluboké úctě před svým novým prezidentem a věří v jeho úsilovnou práci pro všechny. Jistě půjde vše, jak sám řekl, ve starých kolejích ale zvýšeným tempem.

Mezinárodní události. Mezinárodních událostí bylo letos tolik, že je nutno se omezit jen na ty nejvýznamnější a hlavně na ty, které byly sto ohrozit mír v Evropě.

Počátkem roku v měs. lednu sledován byl všude s napětím plebiscit v Saaroku, který vyzněl velkou většinou pro návrat Saarska k Německu. Tím zase připadlo Německu nejprůmyslovější území, které bylo od konce světové války až dosud spravováno komisařem Společnosti národů v záboru Francie, jako náhrada válečných útrat a škod ze strany Německa.

Dne 16.3. vydal kancléř Hitler prohlášení o usnesení říšské rady německé, která zavádí všeobecnou brannou povinnost v Německu. Toto prohlášení vzbudilo velký odpor vlád jiných mocností, hlavně Francie Anglie a Itálie, které rozhodně, avšak bezvýsledně proti němu u německé vlády protestovaly. Tento čin znamená úplné a hrubé porušení versailleské mírové smlouvy, která zavedení všeobecné branné povinnosti výslovně zakazuje. Tím kancléř, Adolf Hitler, jako představitel německého národa dokázal světu, že jeho snahy směřující stále a stál k porušení světového míru a jiné státy přinutil k ostražitosti a zvýšenému zbrojení. Rada Společnosti národů odsoudila ve svém zasedání 17.4. v Ženevě toto německé jednání resolucí, pro niž hlasoval všichni delegáti, až na dánské, který se hlasování zdržel. V resoluci se praví: "Rada jednostranné vypovězení mezinárodních závazků odsuzuje, Rada vyzývá vlády, aby sjednaly mezi sebou dohody k zajištění míru, usnází se na hospodářských a finančních sankcích v budoucnosti při podobném jednostranném vypovězení mezinárodních závazků."

Neuplynulo ani půl roku v Radě společnosti národů nastává nová, mnohem nesnadnější práce, urovnat spor Itálie s Habeš jako členy Společnosti národů. Dlouhé porady a diplomatická jednání mezi znepřátelenými státy nemají kladného výsledku. Mussolini, živen vzpomínkou na potupnou porážku Italů Habešany v bitvě u Aduz r. 1896 nezná jiného východiska než zbrání pomstít tuto porážku, podmanit si Habeš a uvolnit tak cestu žitalským kolonistům. Francozský min.předs.Laval a anglický ministr záhr.věcí Hoare snaží se ze všech sil zabránit válce z obavy, aby tato zápleтка neměla za následek porušení rovnováhy míru v celé Evropě. Všechno úsilí o dohodu rozbíjí se o neústupnost Itálie, která 2.10. dává svým vojskům pokyn k přestupu hranice říše Nēgušovy. Habešský císař nařizuje všeobecnou mobilizaci na čtvrtek 3.10. na 11 hod. dopol. Válečné štěstí je až do konce roku střídavé, zprávy podávané z bojišť jsou nepřesné a vždy vyznívají ve prospěch té strany, která je podává. Válka italsko-habešská vzbuzuje živý zájem i u prostých lidí venkovských. Slova Habeš, Habešané, něguš, pošlem tě do Habeše a jiná stávají se populární a ozývají se na každém kroku. Veřejné mínění u nás přiklání se spíše na stranu Habešanů, kteří byli nevinně a bez příčiny napadení a habešský stát je ze strany bezdůvodného napadení srovnáván se státem našim, který je rovněž trnem v oku našim nepřítelům. Proto se obrazně říká: My jsme též malá Habeš a můžeme být každou chvíli nevinně napadení. Koncem roku je válka v plném proudu a zdá se že bude trvat ještě hodně dlouho. Pro posouzení, kdo bude mít ve válce více štěstí a pro koho pracuje příroda sama, je dobře zaznamenat úsudek vůdce habešského vojska Vegiba paši, který pravil, že i kdyby Italové měli 500 000 po zuby ozbrojených vojáků, vybavených nejmodernějšími prostředky, nemohou nikdy vtrhnout do hlatního města Adis-Abeby, protože by zahynuli žízni. Pravdivost nebo nepravdivost jeho slov se ukáže v příštím roce.

Rovněž zasluhuje zmínky znovuzavedení královského režimu v Řecku.

Dne 14.11. opustil řecký král Jiří Londýn a vrátil se po dvanáctiletém vyhnanství na řecký trůn. V Athenách byl nadšeně přivítán obyvatelstvem 25.11.

Počasí. Jak konec roku 1934, tak i počátek letošního roku byl dosti teplý. Sněhu bylo velmi málo. Teprve pololetní prázdniny se vydařily a nabyly pravého zimního rázu. Sníh však dlouho nepotrval a skoro celý únor a březen byly jen nepatrné sněhové přehánky. Duben byl celk dosti chladný a deštivé počasí se střídalo se suchým. První květen byl u nás velmi studený a krajně nepříznivý. Celý den většinou pod mrakem a odpo. dokonce sněžilo. Podle meteorologické stanice v Praze nebyla tak nízká teplota zaznamenána již 160 let - od r. 1775.

Skoro po celé republice padal vydatně sníh a Lysá hora měla - 11°C. Napadalo 15 cm nového sněhu a starého sněhu bylo ještě 40 cm, což způsobilo největší radost lyžařům. U nás byl skoro celý květen studený a nepříznivý. V červnu, červenci a srpnu bylo počasí většinou příznivé a teplota prostřední, parných dnů bylo jen několik. Střídavé dešťové přeháňky způsobily výrůst trávy do té míry, že hospodáři spokojeně pokyvovali hlavami nad tak pěknou úrodou. Sena sklídili tolik, že je neměli kde uskladnit. O žních bylo pěkné, spíše chladnější počasí a začaly jako obvykle v druhé polovině července. Celkově byla úroda obilnin dobrá. Rež sypala průměrně, zato pšenice byla velmi dobrá. Slámy bylo tolik, že sedláci neměli pro ni místa a museli ji narovnávat na poli do stohů. Úroda ovoce hlavně švestek a jablek byla uspokojivá, hrušek bylo málo. Zvlášť důležitých místních událostí se u nás nepříhodilo.

R O K 1 9 3 6

Nezaměstnanost a stravovací akce. Od roku 1930, pozvolna sice, ale jistě začíná se objevovat nedostatek práce a v dalších letech nastává hrozivá nezaměstnanost, bída a hlad mezi chudinou a kdy se již až do konce roku 1935 nedoufá v lepší život, přináší rok 1936 alespoň záblesk naděje na trochu výdělku a spokojenějšího života. Většina nadějí je upínívá k vítkovickým železárnám, kde nezaměstnanost během první poloviny roku značně poklesla. S větším počtem objednávek z ciziny a zvýšenými dodávkami státními nastává dlouho očekávaný obrát k lepšímu. Až na nepatrné výjimky přestaly střídavé dovolené a závody začaly s přijímáním dělníků ve větší míře. Hlavně mladí, kteří toužebně čekali až se dostanou do práce si přišli na své. Tak se stalo, že od nás všichni ti, kteří již někdy ve vítkov. železárnách pracovali, nastoupili znovu do zaměstnání. Zůstalo jen několik málo jedinců, kteří nemohli být přijati jen proto, že tam nikdy nepracovali nebo nebyli vyučeni žádnému řemeslu. Radostnější život nastal všude tam, kde až dosud z nedostatku práce strádali. Těm, kteří ještě ani nyní nenašli zaměstnání, byla nadále poskytována podpora v rámci státní stravovací akce. Stav nezaměstnaných se snížil proti loňskému roku skoro o polovinu. Prostřednictvím okresního úřadu v Novém Jičíně bylo dodáno obecnímu úřadu pro nezaměstnané 100 poukázek na odběr 350 lt mléka pro 90 ha takže hodnota v penězích činí 315 Kč, poukázky rozděleny 10.2. a 16. V březnu a prosinci rozdáno nezaměstnaným 165 kg cukru, 49 kg tuku, 90 kg mouky, v říjnu brambory. Jako vánoční příspěvek bylo poukázáno 30 poukázek na potraviny v ceně 300 Kč.

Z toho vidět, že se vláda všemožně starala o zmírnění bídy.

Chmelnice. Zvláštní zmínky zasluhují chmelnice, o nichž dosud v kronice není podrobnějších zpráv. proto, že jako zvláštnost zdejšího kraje byla poslední jejich část počátkem letošního roku zrušena. Patřily místnímu statkáři p. Karlu Stejskalovi a byly zajímavou a nápadnou podívanou všem cizím návštěvníkům, protože se chmel v širém okolí nepěstuje. Chmelnice byly založeny statkářem Stejskalem star. asi v e. 1915 na dvou měrách a během čtyř let rozšířena jejich výměra na 12 měr pozemků, ležících pod pivovarem na levém břehu Lubiny, až skoro k okresní silnici vedoucí do Petřvaldíka. Tyto pozemky mají velmi dobrou půdu se silnou vrstvou náplavu, k pěstování chmele nanejvýš vhodnou a zaručovaly dobrý výnos. Průměrná roční sklizeň v posledních třech letech činila 3 q /malé/ po 1 míře. Asi 1/3 chmele se spotřebovala k výrobě piva ve vlastním pivovaru, ostatek se po celou dobu prodával prostřednictvím fy. J. Meitner v Olomouci pro fu. Gr"unwald u Lederer v Žatci. Chmel byl většinou prvotřídní a nejvyšší cena byla docílena v r. 1924, kdy se platilo 4 400 Kčs za malý metrál, nejnižší klesla cena v letech 1931-32 na 250 Kč za malý metrál. Následkem nadprodukce anizkých cen chmele zrušil K. Stejskal st. asi 9 měr chmelnic v r. 1932 a počátkem roku 1936 jeho syn K. Stejskal mladší, zbytek. Česání chmele obstarávali zčásti místní lidé a též děti, které se při této práci velmi dobře uplatnily a každým rokem se na česání těšily. I potulní chmelaři a chmelaři z Kašavy u Zlína našli zde na krátký čas zaměstnání. Ježto pravděpodobně starý místní pivovar nebude uveden do provozu, nebudou ani chmelnice znovu zakládány.

Meliorace pozemků odvodňováním. V katastru naší obce jsou většinou pozemky, kde převládá těžká, jílovitá, studená půda, která jedině odvodněním se dá zlepšit a výnos zvětšit. Proto se pomýšlelo již dlouho na rozsáhlé odvodňování v celém katastru. Nebylo však možno zaručit dostatečný úvěr na melioraci a tím se stalo, že se drenážování rok od roku odkládalo. Někteří zámožnější majitelé pozemků začali s odvodňováním na vlastní pěst, protože dobře věděli, že peníz vložený do meliorace se jim brzy na výnosu zdesateronásobí, Od poslední valné hromady vodního družstva v r. 1934, kdy bylo usneseno přikročit k vypsání stavby, byl zdržován počátek prací obsáťarváním úvěru, aby družstvo mělo pro začátek aspoň nějaký kapitál v hotovosti. Po sjednání zápůjčky u Zemědělské hypoteční banky moravské c Brně na obnos 200 000 Kčs povolily subvenční úřady země a ministerstvo vypsání stavby.

Podání nabídek, jichž došlo od podnikatelů celkem 6 a od cihelen na dodávku trubek 8, přikročeno k definitivnímu zadání stavby. Za přítomnosti správce stavby Ing. Doliny z Opavy zadáno bylo provedení stavby fč. Ing. Antonínu Schindlerovi z Mor. Ostravy za oferovanou cenu 370 457 Kč a dodávky trubek pro celý projekt České obchodní společnosti orlovských cihelen za oferovanou cenu 370 043 Kč. Při konečném podepsání podmínek vzdal se ing. Schindler provádění stavby a proto bylo nutné zadat stavbu druhé fč. ing. Bedřichu Dlouhému z Přerova za oferovanou cenu 378 068 Kč. Než subvenční úřady schválily toto nové zadání stavby uplynul skoro rok, takže mohlo být přikročeno k stavbě až v lednu 1936. Dne 20. ledna 1936 začalo se se stavbou na dolním konci katastru a do 30.4. odvodněno celkem asi 72 ha plochy s délkou drenážních pásem 74 238 bm za obnos 135 099 Kč. V provedení s rozpočtem jeví se skutečný náklad s odvodněním 1 ha pozemku takto: dle rozpočtu činil náklad na odvodnění 1 ha 3560 Kč, klesl však ve prospěch majitelů pozemků na 1 864 Kč. Protože subvenční úřady povolily družstvu přestavět v r. 1936 obnos 100 000 Kč a prostavělo se v jarním období 135 099 Kč, nebylo možno na podzim ve stavbě pokračovat. Družstvo čítá celkem 178 členů. Předsedou je rolník Josef Stuchlý, místopředs. Frant. Lednický, jednatelem Karel Břežný ml. a pokladníkem Václav Sedláček. Pro členy, na jejichž pozemcích byla drenáž provedena zavedlo družstvo členské knížky, které se dobře osvědčily. Největší potíže jsou s uvolňováním subvencí, z nichž byla družstvu zatím vyplacena subvence zemská a na státní se čeká.

Kolaudace zregulované části Lubiny. Technicko-hospodářská kolaudace Lubiny ve zdejší obci byla provedena 2.7.1936. Státním kolaudátorem byl ing. B. Prokopec, za zemský úřad byl přítomen ing. F. Gallant, jako správce stavby zúčastnil se řízení ing. Fr. Chocholáč a za obec starosta B. Dvorský. Kolaudovaná stavba regulační předává se do udržování země moravskoslezské, jakožto stavebníka podle znění zákona 49/1931. Schválená udržovací jistina nebude zřizována a udržovací náklady budoucí, pokud nebudou hrazeny příjmy za výtěžky za břehové porosty a šterk, bude nutno uhradit státem, zemí a obci ve stejném poměru, jako stavební náklady úhrady byl uhrazen. Udržování schodků k vodě bude příslušet zájemníkům, pro něž byly zřízeny, udržování příjezdu a vjezdu bude příslušet obci, resp. jednotlivcům, jimž tato zařízení slouží.

Poplatky za úřední úkony. Několik let trvající krize nepříznivě působila též na celkový hospodářský stav naší obce. Přestože výdaje obce ometovaly se jen na nejdůležitější potřeby, nebylo možno vystačit s dosavadními příjmy.

a bylo nutno se poohlédnout třeba i po menších příjmových zdrojích k oživení obecní pokladny. Po zvýšení dávky z piva z dosavadních 8 hal. na 10 hal. z jednoho litru bez rozdílu druhu piva, kterážto dávka byla zem. úřadem povolena na období 1936-41. Uznáno za nejvhodnější zavést poplatky za úřední výkon. Proto se obecní zastupitelstvo usneslo zavést úřední poplatky za úřední výkon dle vládou stanovených pravidel. Za vyhotovení jakéhokoliv potvrzení, osvědčení apod. vyjma vysvědčení chudoby a potvrzení nezaměstnaným - 1,- Kč, za povolení nahlížet do listin a map - 2,- Kč, za písemné informace - 2,- Kč, za povolení veřejných dražeb - 5,- Kč, za opisy listin za každou stranu - 2,- Kč, za doručení vyřízení obec. úřadu poslem - 1,- Kč, za komisielní řízení staveb a pod. - 35,- Kč, za rovnání mezi spornými stranami - 10. Opis protokolu o tomto usnesení s pravidly pro vybírání poplatků odeslán okr. úřadu na vědomí a zaslán zem. úřadu ke schválení. Zemský úřad vyžádal si dodatečně ještě pravděpodobný roční výnos a výdajovou položku, která má být poplatky uhrazena. Roční výnos poplatků byl odhadnut na 1420 Kčs a má jimi být uhrazeno hlavně služné tajemníka, které bylo od 2. polol. letošního roku zvýšeno z dosavadních 1000 Kč na 1500 Kč. Zemský výbor moravskoslezský se usnesl povolit, aby obec vybírala na úhradu osobních nákladů do konce roku 1941 obecní poplatky. Ježto se v tomto roce vybíraly poplatky pouze 2 měs., není možno zjistit, jaký bude jejich skutečný roční výnos, který bude zaznamenán v r. 1937.

Hřbitovní poplatky. V této kronice je již zmínka o místním hřbitově a je tam podotknuto, že naléhavým požadavkem je provedení úpravy vnitřního hřbitova. Kromě toho bude nutno provést vbrzku řádné oplocení celého hřbitova a postarat se též o konečnou úpravu hlavního vchodu a márnice. Tyto opravy vyžádají si ještě značného obnosu, který nebude možno získat z pokladen obcí, třeba jsou povinny přispívat i Hartý a Petřvaldík. Proto bylo nutno zažádat o povolení vybírat obecní hřbitovní poplatky. Zemský výbor povolil obci vybírat na úhradu svých potřeb spojených se zřízením a udržováním obecního hřbitova v letech 1936 - 4 v sazbách a podle ustanovení výběrních pravidel usnesených obecním zastupitelstvem. Poplatky se z důvodu pozdního schválení zem. úřadem začaly vybírat až za r. 1937.

Hrobník. Dosavadní dlouholetý hrobník Felix Kotek /Hrabovský/ byl při návratu domů v neděli večer 9.2. na silnici dosti vážně zraněn autem a jednak též pro stáří nemohl již práci hrobníka zastávat. O toto místo podali žádost Jan Vjaclovský, Josef Klečka, a Josef Myška. Obecní zastupitelstvo vybíralo Jana Vjaclovského jako nejmladšího uchazeče v naději, že bude tento práci vykonávat svědomitě po řadu let

Oslava 86. narozenin pres.Osvoboditele T.G.Masaryka. Letošní 7.březen byl zvlášť důstojně oslaven a vyzněl jako hold celého čsl.národa prezidentu Osvoboditeli. Bylo ho letos poprvé vzpomínáno jako osvoboditele nás všech,jako presidenta, který po 17 let stál v čele našeho státu. Jeho památce z lásky a vděčnosti zažehnuty byly z popudu hasičského Svazu po celé republice Masarykovy vatry. Při jejich plamelech slibováno, že budeme střežit velké dílo Masarykovo a se všemi věrnými Čechoslováky budeme vždy připraveni k oběť čsl. demokr. svobody. V naší obci se zapálení vatry zúčastnilo asi 300 osob. Ve spojení s touto oslavou byla uspořádána sbírka na II. Masarykův den čs. zahraničí s výtěžkem 503,-Kč, který byl odeslán Čs ústavu zahraničímu v Praze.

Půjčka obrany státu. Vážná mezinárodní situace a silné zbrojení skoro ve všech evropských státech přinutily i naše zákonodárné sbory a v ádu k řešení bezpečné obrany státu. Je nutno v první řadě zabezpečit naše hranice a vybavit armádu nejmodernějšími technickými vymoženostmi válečnými má-li vyhovovat dnešní době a uspokojit národ, znervozněný dalekosáhlými výstřelky našeho nejobávanějšího souseda - Německa. K těmto obranným pracím ,která se mají provádět ve velkém rozsahu, možné i po několik let, je třeba pomoci všeho občanstva, které ve vlastním zájmu, mnohdy i s velkým sebezapřením , musí přinést značné finanční oběti. Proto se vláda odhodlává k vypsání půjčky obrany státu. Upisovací lhůta stanovená na dobu Od 8.6. do 11.7.1936. Upisovací kurs byl 97 Kč, dluhopisy 3% nebo 4,5 %. Půjčka byla vydána v kusech po 500, 1000, 5000, 10 000 a 50 000 Kč s kuponysplatnými 15.4. a 15.10., první kupon 15.10.1936. Půjčka bude umořena v letech 1938 - 87 slosováním. Půjčka našla živý zájem též u drobného méně zámožného obyvatelstva nejen ve městech , ale též na venkově. I u nás se našlo mnoho těch, kteří se připojili k upisování. Mnoho dělníků vítkovických železáren spojilo se pro značně vysokou kvotu a upsali po 500 Kč společně, takže připadlo na jednoho asi 100 Kč. Větší obnos upsala fa J. Dvorský a brí a rovněž i členové učitel.sboru upsali po 500 Kč. Ministerstvo financí oznámilo po skončení upisovací lhůty, že bylo na půjčku obrany státu upsáno celkem 3.549,869 000 Kč, to byl úspěch nade vše očekávání a potvrdil solidaritu občanstva republiky.

Očkování proti záškrtu. V měs. dubnu provedeno očkování a to tak, že ty děti, které už byly očkovány, byly znovu očkovány ale jen jednou. Toto přeočkování po delší době má velký význam pro děti, docílí se tím značné odolnosti proti této zákeřné dětské chorobě. Děti, které dosud očkovány nebyly, byly jako dosud očkovány 3 injekcemi. Poplatek 10 Kč za 1 injekci, za 3 injekce 20,-Kč.

Resignace Starosty obce Boh. Dvorského. Úmrtím svého bratra Josefa Dvorského, šéfa fy J. Dvorský, a bratři, podal dosavadní starosta Boh. Dvorský 30. června okr. úřadu rezignaci na statostenství obce s odůvodněním větší zodpovědnosti u fy., většího množství práce a delších pobytů mimo obec, spojených s nákupem dříví. Starostenský úřad měl zastávat místostarosta obce František Adamík. Ten však dojíždí denně do zaměstnání do Mor. Ostravy a přijíždí až večer, nemůže se proto ani on s plnou odpovědností starostenství věnovat. Z to důvodu a na naléhání okr. úřadu a přímluvu i několika místních občanů starosta nedlouho na to podanou rezignaci odvolal a zůstane v úřadu až do uplynutí funkčního období. V této době byla přemístěna též obecní kancelář, ježto starosta byl přetížen vlastní prací a nemohl vždy vyhovět občanům, kteří velmi často a kdykoliv přicházeli na obecní úřad v různých záležitostech, rozhodla obecní rada obecní kancelář přemístit. Po dlouhém hledání řezník a hostinský p. Skuplík Ludvík uvolnil jednu místnost ve svém hostinci, kde byl převezen inventář obecní kanceláře.

CPO civilní protiletectká ochrana. Nejistá mezinárodní situace, vznikl neustálým rušením mírových smluv, hlavně ze strany Německa, donutila ostatní státy v Evropě k usilovnému zbrojení a zbezpečování státu pro případ válečného konfliktu. Civilní obyvatelstvo je poučováno hlavně proti útokům letectva, které bude v příští válce určitě nejobávanější a nejúčinnější zbraní. Aby se civilní obyvatelstvo dobře obeznámilo s opatřeními, která budou nutná v případě nepřátelského náletu v době noční, byl prakticky vyzkoušen jeden z nejúčinnějších prostředků /~~ž~~/ protiletectké ochrany, zatemnění všech obcí našeho okresu. Bylo u nás provedeno při myšleném náletu nepřátelského letadla v noci ze dne 28. na 29. 7. v době od půlnoci do 2 hod. a dále z 29. na 30. 7. od 22,50 - 0,50 hod. K tomuto cvičení bylo vydáno upozornění tohoto znění: Jedním z nejúčinnějších prostředků protiletectké ochrany je zatemnění, t.j. zastření všech světél. Aby zatemnění v době nebezpečí mohlo být se zdarem uskutečněné, nařizuje okresní úřad v N.J. provedení zatemňovací zkoušky /jak výše uvedeno/ V obvodu naší obce a na území celého okresu nesmí být v určenou dobu jediného světla /v místnostech, chlévech, dvorech, silnicích/. Kde snad poměry v tuto dobu budou vyžadovat osvětlení místností /u nemocných, ve chlévě apod/ musí být okna vhodnými prostředky dokonale zakryta, aby žádný světelný paprsek nepronikl navenek. Zatemnění se musí podřídit všichni bez rozdílu. Vzhledem k velkému významu zatemnění, bude přísně zakročeno proti těm, kdož bypříkazů zatemnění se týkajících, neuposlechli. Podepsán Josef Mrkvica, velitel CPO, Boh. Dvorský, starosta.

V souvislosti s CPO bala na schůzi sboru dobrovolných hasičů sestavena 1. požární četa z členů dobrovol.hasič.sboru, kteří jsou starší 50 let. Velitelem požár.čety byl jmenován náčelník hasič.sboru Josef Mrkvica. Požární četa čítá 27 členů a 5 samaritánů.

Ošetrovací útraty v nemocnicích. Dosti značným zatížením obecní pokladny byla povinnost obce hradit veřejným nemocnicím 20 % celkového nákladu ošetrovacích útrat za nemajetné občany. Pro zajímavost uvádíme, jakých obnosů si ošetrovací útraty vyžádaly v letech 1930 - 36, bylo to: 7 088 Kčs. Proto jistě všechny obce přijaly s povděkem ochotu zemského úřadu, které od 1.1.1936 převzal tuto platební povinnost. K tomu účelu si zem.úřad zadržel 3,000 000 Kčs z vyrovnávacího fondu, z něhož se uhrazují rozpočtové schodky jednotlivým zadluženým obcím. Od 1.10. upravuje se zemským nařízením léčebné chudých ve veřejných nemocnicích tak, že každý nemajetný, ucházející se o bezplatné léčení musí při vstupu do nemocnice předložit "Chudinský poukaz léčebný" potvrzený též ošetřujícím lékařem o nutnosti léčení v nemocnici. Nemohl-li si nemocný tento poukaz obstarat z jakýchkoliv důvodů před odchodem do nemocnice, musí jej obecní úřad správě nemocnice odeslat během 3 dnů. Tímto opatřením má se předejít častým nedorozuměním nemocnic s obcemi, které se zdráhaly léčebné útraty za své nemajetné příslušníky platiti.

Výkazy pro hospodář.rok 1936-37. V červenci letošního roku skončila platnost obilního monopolu, ale vláda jej prodloužila až do r.1940. Počátkem srpna vydal obecní úřad všem pěstitelům obilí po odevzdání loňských výkazů výkazy nové pro hosp.rok 1936-37. Přestože leckdo není s obilním monopoem spokojen, protože několika jednotlivcům při prodeji obilí nevýhovuje, má přece velký vliv na stabilizaci cen při prodeji a zároveň je schopen odkoupit jakékoliv množství obilí i při nejlepších sklizních.

Školní zahrada. Místní školní rada se usnesla znajati za uznávací poplatek 5 Kč ročně p. Ant. Mrkvicovi na jeho žádost část školní zahrady v šířce 3 metrů podél domku k snadnějšímu přístupu při opravách budovy. Rovněž nečiní námitek proti výměně části školní zahrady Ludv.Skuplíkov k rozšíření a nové úpravě staré budovy, "Maštali" v níž má řeznický obchod a dílnu. Jako výměnu nabízí 1 míru pozemku, který pro školu zakoupí od K. Stejskala při "sýpce". Tuto výměnu muselo projednat a schválit obecní zastupitelstvo, což se také stalo, a to: vyměnit část škol.zahrady ve vým. cca 300 m2 p. Ludvíku Skuplíkovi podél jeho budovy za 1918 m2, t.j. 1 míru pozemku odkoupeného od K. Stejskala a nacházející se u kostelního plotu mezi "sýpkou" a zahradou Fr.Šmerdy.

Tento vyměněný pozemek bude odevzdán bez jakéhokoliv hypotekárního zatížení. Pan K. Stejskal slibuje, že se v případě potřeby stavebního místa proujezdni měšťanskou školu ponechává přednostní výkupní právo obci na pozemek, "za kaplí" od obecní cesty ve výměře 4 měr v celé délce a šířce. Toto právo pozbývá účinnost, kdyby sám majitel stavěl na uvedeném pozemku. Pan Ludv. Skuplík se zavazuje postavit na svém pozemku po hranici škol.zahrady 2 m vysokou zítku. Veškeré výdaje, s výměnou pozemku spojené, hradí nabyvatel p. L. Skuplík. K pozemku, který se výměnou nabývá, bude pro majitele této parc.ponechán volný přístup mezi sýpkou a zahradou p. ŽJos.Chvostka.

Novostavby. Menší rodinný domek postavil si vlastním přičiněním a šetrností pan Frant.Merta a dostal čís. 172. Josef Chvostek, domkář č. 112 ze záhumení dal postavi jednopatrový větší dům na pozemku při hasičskézbrojárně. Toto stavební místo patřilo K. Stejskalovi a byla na něm velká nádrž s vodou, která byla před stavbou zbořena a voda vyčerpána. Tak vzal za své "Kadlubek", z něhož před časem pobírali občané volně vodu a v případě požáru byl dostatečným zdrojem vody k hašení uprostřed obce. Ježto poštovní úřad byl až dosud umístěn v místnosti hostince p. Ant. Žídka, rozhodlo poštov.ředit. v Opavě po dohodě s Chvostkem přemístit poštovní úřad do jeho novostavby. Tím se dostane poštovní úřad do místnosti s dostatkem světla pro úřadování tolik potřebného a doprostřed obce. Rovněž vrchní četnický strážmistr Vojtěch Horák zažádal u zemského četnického velitelství v Brně o přemístění místní četnické stanice, která až dosud byla v domě Jos. Schneidra na Dvorku do novostavby Chvostkovy. Ten se zavázal, že v případě kladného vyřízení, potřebné místnosti vypraví.

Poštministr. Od 1. září odešel desavadní poštministr Václav Lísek na nové působiště do Suchdolu n.O. Byl to velmi dobrý člověk, tichý, pracovitý, nenáročný, který každé žádosti v záležitosti poštovní s ochotou a zadarmo vyhověl. Ztratili jsme v něm dobrého a milého občana a často na něj jen v dobrém vzpomínáme. Byl též náruživým rybářem, ale nelovil nikdy pro výtěžek, ale pro radost a staral se vždy, aby rybolov, který měl najatý v řece Lubině nezvrhl se v plení a každým rokem doplňoval úbytek ryb novou násadou. Za poštministra byla na zdejší úřad ustanovena zatímně sl. Alžběta Mazalová do 24.11.1936.

Rakvickátragedie netýká se sice naší obce, ale protože naplnila hlubokým smutkem srdce všech občanů po celé republice a vzbudila všude nesmírnou lítost s bolestnou účastí i v naší obci, bude záhodno alespoň stručně tuto tragickou událost zaznamenat.

Konec nejkrásnějšího měsíce v roce, měsíce května stává se hrobem 32 lidských životů, životů mladičkých. 26. květen byl hrozně nešťastný den pro rakvickou obec. Brzy zrána seběhly se školní děti radostně, s nedočkavostí dětem vrozenou, ke škole odkud se vydaly s učiteli na výlet a v bezstarostném švitoření se dostaly na nedaleký břeh řeky Dyj. Jindy klidná, tichá řeka, ukázala dnes, s větším množstvím vody poněkud mocnější, co dovede. Aby si učitelé, s mladými nedočkavými výletníky nezašli kus cesty k mostu, použili k přepravě dětí a vozů s koňmi, které je vezly, pramice, aby se brzy dostali na druhý břeh. Těžko říci, komu přičíst vinu, zda tětem, které byl s koňmi a vozem v počtu 52 najednou na pramici a snad se poněkud nepokojně chovaly, či koním, kteří při spatření větší vody se začali vzpínat, nebo špatnému stavu pramice s převozníkem Šustrem, či veškerou vinu svalit na učitele, kteří neměli dovolit vstup tolika dětem na pramici současně s koňmi a povelozem. Rozsudkem ze dne 16. září byl odsouzen převozník Z. Šustr z Nových Mlýnů na 10 měs. do tuhého vězení s postem nepodmíněně a Josef Veverka na 5 měs. s podmíněným odkladem na tři roky. Učitelé Boh, Hornánský, Jindř. Novotný a Zd. Žáková byli osvobozeni. Protože státní zástupce i obhájce Koblásil při rozsudku zmateční stížnost a odvolání, není tento politováníhodný spor ukončen. Všemi našimi novinami byla předkládána našimi novinami tato strašná událost čtenářům s různými přídávky, někdy i zkrácenými k ospravedlnění těch, podruhé zase jiných. Jisto je, že radost, která rakvické děti provázela na výletě, změnila se uprostřed rozvodněné Dyje, na níž se pramice s dětmi převrhla, v nejděsnější a nejtklivější tragedii vinou nesvědomitých lidí, jejíž nedbalostí bylo zničeno 32 mladých lidských životů. Přesmutné bylo loučení matek zahynulých dětí v den společného pohřbu na hřbitově v Rakvicích.

Úmrtí místních občanů. Počátkem roku zemřel po delší nemoci Frant. Šubrt č. 72, člen obec. zastupitelstva a obec. rady za stranu republik. Zemřelý projevoval vždy nenáročně ochotu pracovat k rozkvětu obce. Posledním jeho záslužným činem bylo provedení zdařilé sbírky po obci na stavbu hřbitovního plotu. Velké vzrušení vzbudila v obci smrt dvou mladých lidí, kandidáta učitelství Karla Šeděnky, jinocha statného a kypícího zdravím, chloubu a naději svých rodičů a Josefa Mentlíka elektromontéra na šachtě "Ignát" v Mar. Horách. Oba podlehlí v kratičké době zákeřné nemoci. K. Šeděnka zemřel 23.1. a J. Mentlík 7.2. Dále zemřela devítiletá Jindřiška Pělučová, Paulerová Marie, Sklenáková Marie, Šeděnka Frant. V pátek 18.9. zemřela sešlostí věkem Jana Hrabovská, místní almužnice a nejstarší občanka, ve věku 92 let. Byla v obci dobře známa a říkalo se jí "stará Hrabovská". Ráda a schutí si vypila hlt kořalky, která jí jak, říkala, dopomohla k tak vysokému věku.

Dělnický autobus. S pronikavým oživením pracovního ruchu ve vítkov. železárnách, vzrostl též počet dělníků z naší obce, kteří zase po dlouhé době dostali zaměstnání za nímž denně dojížděli. Protože Matějův autobus z Příbora naprosto nestačil k dopravě zvýšeného počtu dělníků do práce a zpět rozhodla se většina z nich přispět penězi na zakoupení svého autobusu. Utvořili Svépomocné sdružení majitelů autobusu a koupili zánovní vůz, s nímž jezdí jako šofér Václav Tichopád. Zažádali jako družstvo na okr.úřadě K o lišenco k nepravidelné hromadné dopravě osob, což by bylo pro družstvo nejvýhodnější. Protože zemský úřad v té době zrušil všechny licence a žádosti o ně zamíтал, byla podána žádost o koncesi k uvedené dopravě. Tato žádost však do konce roku vyřízena nebyla, ale z krajní nutnosti se přece jen jezdilo už na úkor podané žádosti.

Hubení myší. Na podzim letošního roku se objevilo na polích i v obcích celého okresu tolik myší, že bylo nutno hledat bez prodlení bezpečný prostředek a vybídnout všechny majitele pozemků k neúprosnému hubení těchto malých sice a přece tolik škodlivých zvířátek. Bylo jich všude tolik, že působily velké starosti hospodářům a proto okr.úřad úřisně nařídil povinné hubení. Vyzkoušely se různé prostředky, ale nedosáhlo se takových výsledků jak se očekávalo. Většinou se věřilo v neúčinnější zásah přírody - déšť a mráz, které dle zkušených hospodářů se dosud vždy nejlépe osvědčily. Říkalo se "příroda si musí pomoci sama". Naši lidé hubili myši většinou strychninem otráveným obilím. Okr. úřad v přepise obecní radě doporučoval následující opatření: K otravování myší na velkých plochách je nejlépe používat stébel slámy, namočených ve fosforové kaši. Tato metoda je také nejúčinnější. Zvěř při tom nepřichází do nebezpečí a jaký má toto hubení dobrý účinek, o tom se může každý přesvědčit. Aby se hubení zdařilo, musí být fosforová kaše správně připravena lékárníkem. Hubení se dle této metody provádí takto:

Vyjdou dva svědomití lidé na pole. Jeden nese v nádobě fosforovou kaši druhý asi 30 cm. dlouhá slaměná stébla. U každé myší díry se vytáhne jedno stéblo, nalomí uprostřed, namočí nalomená konec stébla do jedovaté kaše a strčí se co nejdále do myší díry. Podpadkem se díra uzavře a už se nepe. Za dva dny nutno znovu tak pokračovat, ukáží-li se nově vyhrabané díry. Recept na výrobu fosforové kaše: žlutý tyčinkový fosfor rozpustí se ve vařící vodě a smíchá se s moukou na kaši. Nesmí se přidávat žádný konzervační prostředek a kaše musí být čerstvá, nikdy starší dvou dnů.

Hospodářské družstvo. v Příboře zřídilo od 1.9. filiálku v naší obci v budově pana Karla Stejskala. Jejím účelem je umožnit rolníkům rychlejší nákup hospodářských potřeb, pro něž se až dosud jezdilo do Příbora.

Družstvo kupuje a uskládňuje jako komisionář Obilní společnosti obilí, za něž platí nejvyšší monopolní ceny. K uskladnění obilí propůjčil Kar Stejskal starou sýpku nad kaplí. Filiálka zavádí, propaguje a dodává semena uznaných přesevů nejlepších odrůd jednotlivých druhů obilí, které po odborné poradě zemědělníků a zkušeností v tomto kraji, nejlépe vyhovují. Zařizuje společné objednávky ovocných stromků, odpovídajících požadavkům půdy, podnebí i trhu. Prodává umělá hnojiva, krmiva a všechny jiné hospodářské potřeby zaručené jakosti a snaží se aby i přiměřenou cenou vyšlo se kupujícím vstříc. Jako rolnický svépomocný podnik bude jistě pracovat též ve prospěch méně zámožných malých rolníků a domkářů.

28. říjen. Letos poprvé oslavoval se státní svátek 28. října za veden našeho státu druhým prezidentem Dr.E.Benešem. Osvětová komise místní uspořádala zdařilou oslavu odpoledne v sokolovně za velké účasti občan Slavnostní proslov přednesl pan učitel Oldřich Skupník a další pořad vyplnili místní hudebníci koncertem. Po celé republice byly důstojné oslavy a všude chtěli dokázat a dokázali, že jsme věrně odkazu našeho velikého prezidenta T.G.M. Nebývalého významu a vyjimečného lesku nabyly oslavy v Praze tím, že se jich zúčastnil rumunský král Carol II. s korunním princem Michalem, kteří tím oficielně oplatili květnovou návštěvu našeho prezidenta v Bukurešti. Podle zpráv připravila Praha těmto vzácným hostům uvítání, jakého snad pražské obyvatelstvo dosud nevidělo.

Devalvace. čsl. koruny provedena počátkem měs.října. Toto cizí slovo znamená snížení obsahu zlata v koruně a způsobilo chvilkovou starost a nedůvěru nejen odborníkům a členům vlády, ale též prostým občanům. Nezasvěcení počítali bůhví s jakým znehodnocením koruny a tím též se ztrátou peněz, ale jejich oslavy byly celkem bezvýznamné. K devalvaci naší měny jsme vlastně byli nepřímě donuceni cizími velkými státy. Počátkem října dohodly se Spojené státy severoamerické, Anglie a Francie na devalvaci své měny. Provedenou devalvací mohli bychom být poškozeni ve své soutěživosti. Vláda uváživši důvody pro i proti rozhodla se navrhnout Národnímu shromáždění snížení zlatého obsahu koruny z dnešních 37,15 mg na 31,21 mg, nejvýše a 33,21 mg nejméně, což bylo oběma sněmovnami schváleno. Tímto novým opatřením má se dosáhnout mezinárodního zlepšení naší hospodářské situace, z čehož by měly především prospěch naše kruhy vývozní a zaměstnanci všech průmaslových odvětví, pracujících pro vývoz. Příznivý odraz této akce má se především objevit v poklesu nezaměstnanosti u nás.

Nemají-li ve vnitřním našem podnikání těžit z devalvace spekulantí zdražováním životních potřeb, je třeba ze strany vlády přísných opatření, aby bylo neodůvodněné zdražování hned v počátcích znemožněno. Je naděje, že devalvace osvěží hospodářský život republiky tak, že zvýšená zaměstnanost ponese s sebou také zlepšení příjmů států a zlepšení všestranných životních podmínek všech obyvatel.

Nájem honitby. Koncem roku uplynula šestitiroční nájemní lhůta obecní honitby dosavadnímu nájemci p. primáři vítkov. závodní nemocnice MUDr. Güttigovi. Obecní honební výbor pronajal na další šestileté období t.j. od 1.1. 1937 - 31.12.1942 obecní honitbu veřejnou dražbou novému nájemci Aloisu Hynečkovi, holič. mistru ve St. Vsi n. Ondř. za 4 800,- Kčs. Dražba se konala ve středu 4.11. v 7 hod. večer v hostinci u Skuplíků. Vyvolávací cena byla 2 300 Kč. O nájemhonitby se též ucházel Ing. Gabler z Mor. Ostravy-Vítkovic, snad jako zástupce úředníků vítkov. železáren, kteří velmi často přicházeli na hon s dosavadním nájemcem.

Počasí a úroda. Zimní měsíce letošního roku byly doprovázeny celkem mírným zámnním počasím, jak tomu u nás po většině roků bývá. Ani jarní a letní měsíce nepřinesly zvláštních pozoruhodných výkyvů.

Letošního roku byla velmi dobrá sklizeň sena. Všude bylo trávy jako nikdy před tím. I senoseči počasí velmi přálo, sklídilo se velmi mnoho dobrého sena. I obilí slibovalo dobrou žně a úrodu. Stalo se však, že obilí bylo několika dešťovými přeháňkami a větrem přitlačeno k zemi, silně polehlo, takže se zrno nemohlo dostatečně vyvinout. Proto byla úroda obilovin jen průměrná. Ani počasí při žních mnoho nepřálo. Zkušené hospodáři mají zato, že obilí polehlo hlavně v těch místech, kde bylo hustě seto a půda příliš vyhnojená. Skoro celý srpen byl doprovázen špatným deštivým počasím a po všechny neděle pršelo. První týden měs. září byl velmi studený, deštivý a sychravý. Druhý týden se značně zlepšil, takže bylo radost za krásného teplého počasí na poli pracovat. Kopání brambor bylo v plném proudu a úroda dobrá. Konec září a celý říjen byl velmi studený a vlhký. Na blízkých horách napadl předčasně sníh. Dobývání řepy a zbytek kopání brambor se opozdil. Setí rovněž nemohlo být včasné skončeno pro nepříznivé počasí. V pátek 30.10. celý den pršelo a déšť se změnil ve sněhové přeháňky. Zbytek roku byl vyplněn celkem sychravým počasím s oblohou většinou zataženou.

Spořitelní a záloženský spolek. Připojený závěrečný účet místního spořitelního a záloženského spolku za rok 1936 /v kronice/násnejlépe seznámí s prospěšností tohoto spolku pro místní občany i občany okolních obcí, pokud jsou jeho členy i vkladateli.

Z nepatrného kdysi ročního obratu vyšvihnul se tento peněžní ústav důvěřivosti občanstva na miliónový podnik, .

Mezinárodní události. Důležité mezinárodní události točily se letos kolem Německa, Itálie s Habeší. K nim se přidružila ještě strašná revoluce a válka španělská, takže Evropě, kterou možno za dnešních kritických poměrů přirovnat k ohromnému sudu, naplněného prachem, chybí jen nepatrná jiskérka, aby vznikl ohromný požár.

Je to opět Německo, kterému, jak se zdá, jsou všechny smlouvy, jimiž bylo vázáno k mírumilovné práci po světové válce cárem papíru, který s posměchem, adresovaným celému světu trhá, kdy se mu zazdá.

Dne 7. března při zasedání říšského sněmu, s úplným jeho souhlasem a nepopsatelným nadšením, zrušil říšský kancléř Hitler část versailleské smlouvy o demilitarizaci Porýní, t.zv. smlouvu locarnskou, čímž způsobil v Evropě velké zděšení. Tato smlouva zakazovala Německu udržovat nebo budovat opevnění jak na levém břehu Rýna, tak na pravém na západ od čáry, vedené 50 km na východ od této řeky. Rovněž je zakázáno v pásmu udržovat nebo shromažďovat branné síly, konat vojenské manévry jakohokoliv druhu a udržovat jakékoliv věcné pomůcky k mobilizaci.

Prohřešilo-li by se Německo tomu jakýmkoliv způsobem, mělo by se zato, že se dopouští činu nepřátelského proti mocnostem, jež jsou signatáři této smlouvy a že se snaží porušit světový mír. V tutéž dobu, kdy Hitler prohlásil, že německá vláda nezuznává locarnský pakt a tudíž neuznává ani demilitarizované pásmo v Porýní, vstoupilo německé vojsko na tuto půdu. Dále řekl: "Věřím, že po třech letech mé vlády takto dnešním dnem je možno pokládat boj o německou rovnoprávnost za skončený." Že toto přiznání o skončení německého boje za rovnoprávnost nebylo myšleno doopravdy, přesvědčil se celý svět znovu 24. srpna, kdy Hitler nařídil dvouroční vojenskou povinnost. Nový doklad jeho zvráceného hlásání míru a touhy po klidném dorozumění se všemi sousedy. Jistě nás nenechá dlouho čekat na nový doklad německé rozpínavosti.

Válka Itálie s Habeší dopadla vítězně pro Itálii a smutně pro habešského císaře. Primitivní výzbroj Habešanů přes velkou nepřítelů přírodu a jejich houževnatý odpor nemohla zastavit vítězný postup technicky dokonale vyzbrojené armády italské. Ani částečně uplatněné sakce evropských států namířené proti Itálii nepomohly Musoliniho vážně ohrozit, Třeba mnohdy draze zaplacená vítězství, přece otvírala kus za kusem cestu do hlavního habešského města Adis Abeby, do níž vstoupila italská vojska v úterý 6. května. Italové zvítězili přesvědčivě nikoli odvahou a vytrvalostí, ale neslýchanou přesilou moderní válečné techniky, jmenovitě leteckými nálety a otravnými plyny.

Habešský císař něguš Haile Selasie opustil svou zemi, aby se jako představitel státu, který je členem Společnosti národů dovolával spravedlnosti a pomoci členských států, ale nedomohl se jí. Bydlí po- nejvíce v Anglii, a to v Londýně a jak se proslýchá, chce odjet zpět do Habeše, aby v čele svého vojska, které dosud existuje, podnikl znovu odboj proti italským dobyvatelům. Jak smýšlejí o této válce občané naší republiky: Jsou dva tábory, Prostí lidé celkem nemajetní, kterých je jistě velká většina, drželi palce Habešanům, jako národu pokojně žijícímu dle starých tradic. Druhá část se přiklonila k útoč- níkovi a přála vítězství jeho zbraním. Je těžko uznat, že Italie jednala právem, když se pro svůj lepší budoucí život zmocnila jiného státu. Proto bylo v našem lidu tolik sympatií k Habeši. Při podpisu sankcí rozhodovala zásada, která je víc než hospodářský zájem, která je silnější než potřeba. Rozhodovala skutečnost, že podpis čsl. repub- liky na mezinárodní smlouvě je pro každého Čechoslováka svatý. Jedna válka skočila, aby vzápětí vypukla nová, mnohem horší, válka občanská, bratrovražedný, vyhlazovací boj ve Španělsku. Ta to občanská válka se stala nejvýznamnější v světovou událostí, která zaujala pozornost všech evropských států a jež byla bedlivě sledována i u nás. Vznikla v červenci a je vedena se všemi ukrutnostmi občanských válek a bůhví, kdy skončí. Povstalecká nacionalistická vojska, vedená vzbouřivšími se generály Francem a Molou, těžce ohrožovala legitimní vládu dělnickou, která se bránila řádným vládním vojskem a ozbrojenými dělnickými sbory. Nezůstala však dlouho bez zásahu cizích vlivů. Německo, které několik planými slovy ujišťovalo a ujišťuje svět svou mírumilovností s Itálií, začalo své krvelačné drápy účinně vztahovat do čistě vlastní a vnitřní záležitosti Španělska s houževnatou pomocí povstalcům vojskem i zbraně- mi. U nás sympatizují někteří s povstalcí, ale většina přeje vítězství vládním vojskům. Všichni si však nejvíce přejeme, aby tento nebezpečný požár se nerozšířil na celou Evropu a tím i na náš stát.

R O K 1 9 3 7

Volba obecního honebního výboru konala se 29.11.1936, ale nedopatře- ním nebyla zapsána v loňském roce. K volbě se dostavilo celkem 59 volí z 261 zapsaných. Byli to vesměs voličové z naší obce a někteří z Petř- valdíku a Košatky dali se zastoupit na základě plné moci místními občany. Celkem bylo odevzdáno 96 hlasů. Za členy zvoleni: Lednický Frant., Dvorský Boh., Richter Alois, Šeděnka Jan, Ševčík Karel, Mrkvica Ant., Chvostek Ludvík. Za náhradníky: Stejskal Karel, Žurovec Karel, Mrkvica Jos.,

Je vidět, že o volby byl naprostý nezájem. Na ustavující schůzi obecního honebního výboru 14.12.1936 byl zvolen předsedou rolník František Lednický.

Povoděň. Letošního roku nám ukázala řeka Lubina zas jednou co dovede. V sobotu 6. února náhlým téním sněhu naplnilo se koryto řeky až po okraj. Ledy, jimiž byla řeka spoutána se vzedmuly, praskaly a bránily vodě v odtoku, takže voda se začala rozlévat po březích a hrozila zatopit blízké domky. Naštěstí si však ledy brzy cestu uvolnily, ale porazily obě obecní lávky a dřevo odplavily až za Košatku. Druhá velká povodeň nás překvapila v měs. září. Po nepřetržitém dešti 12. a 13. září stoupla voda Lubiny tak vysoko, že zatopila pozemky na březích značně široko. Voda velkými vlnami narážela až do vozovky mostu k Petřvaldíku. Staří lidé s obdivem sledovali záplavu a říkali že tak vysoký stav vody nebyl už dlouhá léta. Nejhuře jsou na tom majitelé pobřežních pozemků, jimž voda po takové povodni odnese kus zahrady nebo pole. Je tedy volání po regulaci další části Lubiny pro záchranu majetku úplně oprávněné a první kroky k regulaci dolního toku byly účinné koncem letošního roku, kdy zahájeno patřičné jednání dne 14. prosince. Předmětem jednání bylo stanovení výše příspěvlu zájemníků k stavebním nákladům úpravy Lubiny v trati km 2,9 až km 5,7 v území obcí Petřvald na Mor., Košatka n.Ondř. a St.Vsi n.Ondř. Projekt této úpravy vypracován byl stavební správou zeměděl.techn. v Mor.Ostravě dle směrnic protokolu o jeho techn.hosp.přezkoušení ze dne 13.9.1935.

Příspěvek obce na regulaci dolní části Lubiny. Rozpočet nákladů na úpravu řeky Lubiny v této trati je 1,210 000 Kč, 15 % příspěvek k tomuto nákladu činí 181 500 Kč. Přítomní zástupci obce Petřvaldu, Košatky, St.Vsi se zavázali s výhradou schválení obecního zastupitelstva, že přispějí k úhradě 15 % ~~příspěvků~~ skutečného stavebního nákladu a

obec Petřvald	poměrnou částkou	167 500 Kč
Košatka		12 000 "
St.Ves		2 000 "

Dále žádali zástupci obcí, aby obce mohly uhradit část svého příspěvlu tím, že opatří regulač.podniku potřebné pozemky na úpravu řeky. Vzhledem k stavu fin.prostředků obcí a skutečnosti, že obec přispívala a musí přispět v budoucnu na další regulační úseky Lubiny, žádá starosta obce Boh.Dvorský, aby byl uznán tento obecní příspěvek za dostačující, případně dle možnosti byl obci snížen. Konečně upozorňují obce, že pobřežní pozemky jsou velmi ohroženy četnými břehovými nátržemi, jež způsobila povodeň dne 13.9.1937 a žádají o brzké zahájení regulačních prací.

Dávka ze hra v karty. Nedostatek peněz v obecní pokladně je i po zavedení obecních dávek stále velmi tíživý. Vybíjí se jak se říká klín klínem a v zásobě stále nic. Proto se rozhodlo obecní zastupitelstvo požádat zemský úřad o povolení vybírat dávku ze hry v karty. Zemský úřad moravskoslezský usnesl se ve své schůzi 12.2.1937 povolit aby obec vybírala na částečnou úhradu svých všeobecných potřeb v léte 1937 až do konce r. 1942 obecní dávku ze hry v karty v sazbách a podl. ustanovení výběrčích pravidel. Dávku ze hry v karty je povinen platit každý, kdo se zúčastní jmenované hry. Účastníkem hry v karty je i ten kdo bezprostředně hru ze záliby sleduje a hráče mezi hrou občas zastupuje: kibic. Dávka činí 1,- Kč ze hry a jednoho účastníka hry. Při tom hrou v karty rozumí se nepřetržitá účast jedné společnosti, skládající se z několika a týchž hráčů. Trvá-li hra déle než 6 hod., považuje se pokračování ve hře za novou hru, ze které je nutno platit dávku znovu. Změna během hry v osobě hráče /i kibice/ podmiňuje nové placení dávky novým účastníkem hry. Dávku je povinen platit ten, v jehož místnostech ať vlastních nebo najatých se karty hrají, je však oprávněn přesunout dávku na hráče. Ke kontrole o řádném placení dávky je obec oprávněna do všech místností, ve kterých se má dávka vybírat, vysílat svoje orgány, kterým musí na požádání předložit k nahlédnutí bloky, z nichž se lístky vydávají. Stejně jsou povinni hráči a osoby hru sledující předložit těmto orgánům ústřižky jim vydané. Kdo se vyhne placení dávky bude trestán pokutou 2 - 100 Kč. Vášnivým hráčům v karty se tato dávka nezamlouvá a po straně proti ní reptají, protože dobře vědí jakou má koruna cenu a dovedou si jí vážit. Jisté je, že zavedením této dávky obec nezbohatne, ale přece i malý obnos v dnešní zlé době je dobrým přídavkem. Za rok 1937 se celkem vybralo 200 Kč.

Výnos dávky za úřední úkony. Jak skrovný je přínos takových dávek pro obecní pokladnu je vidět z toho, že výnos dávky za úřední úkon byl odhadnut na 1420 Kč ročně a nebylo ho ani zdaleka dosaženo. Celkem se vybralo za rok 1937 pouze 374,50 Kčs.

Občanská záložna. Na řádné valné hromadě usneseno zrušit obchodní spojení a členství u Ústřední jednoty českých hospodář.společ.úvěrných v Brně, zapsaných spol. s ruč.obmezeným a přistoupit za člena k Brnosvazu, ústředního svazu českých hosp. družstev v Brně, zapsaná společenstva s ruč.obmezeným. Současně byla provedena změna znění firmy - název "Spořitelní a záloženský spolek, zapsané společenství s r.o. v Petřvaldě na Mor. a nové znění fy je! Občanská záložna v Petřvaldě na Mor. zapsané společenstvo s r.o.

V důsledku toho staly se stanovy neplatnými a přijaty stanovy nové přijaty Brnosvazem. Ředitelství má podle nových stanov 6 členů. Zvolení: za ředitele Frant. Lednický, pokladník a účetní Frant. Šmerda, členové Karel Hajduček, Josef Vavroš, Josef Janečka, Čeněk Kotek. Dozorčí rada zůstává devítičlenná. Pro lepší přehled peněžní schopnosti záložny je v kronice připojen závěrečný účet za r. 1937.

Hasičský sbor změnil podstatně své vedení na své valné hromadě v měs. lednu. Náčelníkem zvolen Josef Chvostek č. 100 a dlouholetý jednatel Josef Adamík převzal funkci místonáčelníka. Dosevadní náčelník sboru Josef Mrkvica č. 63, který se velmi zasloužil o povznesení sboru /byl náčelníkem od r. 1922, vzdal se pro stáří náčelnictví.

87. narozeniny pres. Osvooboditele T.G. Masaryka. Oslavy uspořádány místní osvětovou komisí v předvečer 6. března. Z dolního konce obce prošel lampionový průvod do sokolovny, kde přednášel o životním díle Masarykov učitel Oldřich Skupník. Současně s oslavou v sokolovně hořela na Landeku vatra. Nepříznivé počasí znemožnilo oslavu venku.

Státní stravovací akce. Od r. 1932 kdy vlivem nezaměstnanosti jsou omezeny nebo zcela pozbývají výdělky živitelé rodin a kdy po 5 let je život několika rodin i v naší obci ohrožován na výživě a odsouzen k živoření. Teprve letošní rok se vyznačuje dokonale účinným, ba skoro úplným odstupem tolik obávané nezaměstnanosti ve zdejší obci. Dne 31.1. bylo u ně přihlášeno k záznamu pro státní stravovací akci 13 osob a v měs. květnu zastavena tato akce úplně. Kromě poukázek bylo nezaměstnaným ještě rozděleno 2.1. - 25 kg cukru, 11.2. 16 kg cukru, 9kg tuku a 90 kg mouky, 20.3. 25 kg mouky.

Provádění staveb na obranu státu podle zákona. Podle zákona na obranu státu byly pohraniční okresy vzaty pod dozor vojenské správy a hlavně provádění všech staveb bylo pod její kontrolou. Náš okres byl zprvu rovněž v rámci pohraničních okresu. Proto okr.úřad v N.Jičíně nařídil aby byl vyžádán od vojenské správy souhlas k provádění staveb všeho druhu, a to před rozhodnutím o stavbě. Žádost musí být doložena situačním plánkem, speciální mapou, technickým popisem stavby. Žádost s těmito přílohami je nutno zaslat vždy jen okr.úřadu, který zařídí potřebné povolení okr. vojenské správy. Bez tohoto souhlasu nesmí být žádná stavba povolena. Tyto žádosti zkoumalo a povolení ke stavbě dávalo sborové vojenské velitelství v Olomouci. U nás byly započaty dle těchto předpisů 3 stavby rodinných domků a to řídícího uč. Aloise Blahuta a Josefa a Františka Vysockých. V měs. květnu oznámil okr.úřad, že území novojičínského okresu je zproštěno vyžádání si takového souhlasu.

Novostavby. Nové pěkné rodinné domky se vystavěli v letošním roce bratři Josef a František Vysočtí a řídící uč. Blahut Al., který jako správce školy měl byt ve škole. Od 1.5. jej uvolnil učitel Alois Jurákov. Přestavbu starých domků provedli Václav Kořínek a řezník Ludvík Skuplík, z dosavadních nevzhledných tzv. "maštalí" značným nákladem postavil pěkný dům, který jistě zkrášlí vzhled vesnice.

Přemístění četnické stanice a poštov. úřadu. Do novostavby Jos. Chvostka přestěhovala se 1.7. četnická stanice, která byla dosud umístěna v domě Josefa Schneidra na Dvorku. Byla zde přemístěna i pošta z domu pekaře Ant. Žídka, kde obec připlácela jako příspěvek nájemného poštov. ředitelství, které nechtělo celé nájemné samo platit - ročně 300 Kčs, tento poplatek se nyní už platit nebude.

Osobní změny u poštovního úřadu. Po slečně Alžbětě Mazalové byl ustanoven na poštov. úřadě administrátorem Ladislav Krč, který u nás pobyl do 12.4.1937. Po něm byl pověřen vedením úřadu Leopold Kubala, rodák hukvaldský.

Školní zahrada. Smlouvou směnnou, kterou provedl notář Josef Macků z Příboře dostala se část školní zahrady /bývalé/ v přesné výměře 3 a 11 m² do trvalého vlastnictví pí Karly Skuplíkové a jejich dětí Marie a Hany. Naproti tomu nabývá zdejší obec do vlastnictví roli kat.č. 730/3 ve výměře 19 a 22 m², t.j. pozemek za sýpkou K. Stejskal těsně nad plotem ohraničujícím pozemek u kostek a zahradou Frant. Šmerdy. Obec Petřvald souhlasí s tím, aby tato role byla připsána ke statkové podstatě školy č. 6 v Petřvaldě a závazně prohlašuje, že role kat.č. 730/3 bude na věčné časy věnována účelům školním. Tato smlouva byla sepsána a zástupci obce pány Boh. Dvorským, starostou obce, Aloisem Máchou, čl. obecní rady a Antonínem Mrkvicou s Aloisem Richtrem ml. jako členy obec. zastupitelstva dne 25.2.1937 v Příboře podepsána. Okres. soud provedl záznam výměny v pozemkové knize v Příboře 13.6.1937.

5 % dílčí úpisy MSE. Vydatnou peněžní pomocí a příjemným oživením obecní pokladny bývá občasné vylosování 5 % dílčích úpisů Mor. slezských elektráren. Po obdržení tažební listiny bedlivě a toužebně pokladník pročítá řádky číslic, aby se přesvědčil, zda se štěstěna usmála též na naši obec, vždyť nečekaný přínos 10 000 Kč, je pro čast prázdnou obecní pokladnu nejlepším lékem. Není divu, že bezradnému pokladníkovi, na něhož se hrnou platební povinnosti ze všech stran a peněz není, radostí zajiskří oči a pustí se znovu do vedení neutěšených finančních záležitostí obecních.

V letech 1930 a 31 bylo vylosováno po 20 000 Kč a koncem měs. května letošního roku vylosováno na č. 304 a 305 10 000 Kč. Těto částky bylo použito jako mimořádné splátky na dluh u Ústř.soc.poj. v Praze.

Hostinec u Zbořilů. Úmrtím paní Ludmily Zbořilové, která náhle zemřela 15. června, dosavadní majitelky hostinské koncese v č. 60 byla tato koncese udělena na žádost jejímu synu Boleslavu Janečkovi.

Paní Ludmila Zbořilová, manželka říd.uč. Jaroslava Zbořila v Petřvaldiku byla paní velmi pracovitá, nenáročná, skromná a tichá. V naší obci byla velmi oblíbená. Celý svůj život zasvětila práci pro svých 6 dětí, z nichž 4 a to Emil Janečka, odb.uč., Jaromír Janečka, bankov. úředník, Marie Učitelka, provdána za Jar. Šimíčka, uč. v Libhošti a Boleslav Janečka jsou z prvního manželství Emila Janečky, který zemřel v mladém věku 29 let. Další dvě děti Ludmila a Jaruška Zbořilovy jsou děti Jar. Zbořila.

Úmrtí okr.škol.inspektora v.v. Frant. Vojtěchovského, který odešel dnem 1.10.1934 na odpočinek. Dobrosrdečný a milý tento pán zůstal ještě nějakou dobu v Příboře, kde mnoho let působil. Později odešel do Brna. Zde si koupil pěkný domek. Nebylo mu však dopřáno dlouho využít zaslouženého odpočinku. Byl raněn mrtvicí a zemřel koncem října. Pochován na hřbitově v Brně.

20. výročí zborovské bitvy - 2. července. Všude pořádány důstojné vzpomínkové oslavy. Vyvrcholily v Praze chromnou manifestací čsl. legionářů pro demokratické zřízení našeho státu, jeho celistvost a nedotknutelnost. I T.G.M. přes svůj vysoký věk se přijel podívat na tyto oslavy za svými spolubojovníky za svobodu. Byla to poslední návštěva velkého prezidenta v Praze. V této době vzpomínáno těch legionářů, kteří v této památné bitvě jako hrdinové padli a uznávány a oceňovány zásluhy těch, kteří jako účastníci bitvy žijí a dočkali se osvobození čsl. národa. Naše obec se rovněž může pochlubit dvěma účastníky nepomenutelné bitvy zborovské. Je to Josef Šíp č. 66 a četník, štáb. strážm. Josef Švancara. V rámci celostátních zborovských oslav usnesl se obecní zastupitelství jmenovat oba občany "čestnými občany naší obce za účast a udatnost ve zborovské bitvě.

Spolkové události. Byla uspořádána vzpomínková oslava 25-ti letého trvání sokolské jednoty dne 11.7. Dopoledne v sokolovně slavnostní valná hromada. Z této valné hromady se odebrala čestná deputace s kyticí do St. Vsi, kde položila kytici na hrob zakladatele zdejší sokol.jednoty Viléma Lednického. Jinak se spolková činnost DTJ a Sokol věnovala výhradně tělocvičné činnosti. TJ Sokol nastala koncem roku zodpovědná práce s přípravou cvičícího členstva pro X. všesokol.slet v r. 1938 v Praze.

Nemoc a smrt presidenta T. G. Masaryka. Z 1. na 2. září se rozlétla po celé republice smutná zpráva o vážném onemocnění pres.Osvoboditele T.G.Masaryka. Onemocněl lehkým zápallem plic, ale během několika málo dnů se zdravotní stav zlepšil natolik, že obavy o jeho život se z velké části rozplynuly a každý věřil, že zákeřná nemoc bude zdolána. Avšak ani pečlivému ošetřování nejlepšimi lékaři se nepodařilo nemoc zcela zastavit ba naopak tato se 13. září zhoršila tak, že v úterý ráno 14.9. ve 3,29 hod. skonal první presiden ČSR T.G. Masaryk. Zpráva o úmrtí udeřila jako blesk. Snad nikdy nebude v této zemi chvíle smutnější. Básník Jaroslav Seifert, aby vyznačil nepemíjející vzpomínku na velkého presidenta napsal:

Za sto let možná děti našich dětí,
svým dětem budou teskně vyprávěti,
o šedém ránu 14. září
na věky označeném v kalendáři.
To kalné ráno, to si pamatuj mé dítě.

Svět ztratil hrdinu, čsl. lid osvoboditele a otce. Desetitisíce putovaly k jeho rakvi do lán, statisíce prošly okolo jeho katafalku na pražském hradě, milióny ztichly při jeho poslední cestě.

V pátek 17. září večer byla vynesena rakev s ostatky T.G.M. z lánského zámku. A ve tmě noci rozptylované světlem loučí a ostrým svitem reflektorů aut, po cestě lemované nesmírným množstvím mlčícího a tesknícího lidu bylo mrtvé tělo presidenta T.G.M. dopraveno do Prahy. Na nádvoří pražského hradu čtyři hradní strážé vzdaly čest svému bývalému veliteli. Zatím co se v noci ze 17. na 18. září střídaly u katafalku s ostatky T.G.M. čestné strážé generálů a vysokých důstojníků za branami hradu se již tísnily první řady těch, kteří příštího dne zahájili pouť k vystavené rakvi mrtvého presidenta. V den pohřbu, v úterý 21.9 šest generálů vedených velitelem vojenské kanceláře pres.republiky gen. Bláhou, vyneslo rakev s ostatky na hradní nádvoří na katafalk, u něhož president Dr.Edv.Beneš pronesl svoji řeč, kterou zakončil slibem: "Presidente-Osvoboditeli, odkazu, který jste vložil do našich rukou, věrni zůstaneme." Pohřeb páně presidentův byl vskutku královský. Tisícové davy lidu ve špalírech vroubily okraje ulic, kde se průvod ubíral. Nezměrný žal provázený horkými slzami účastníků v Praze i doma při přenosu rozhlasem byl dokladem velké lásky k mrtvému presidentovi. Skoro ze všech obcí republiky byly k pohřbu vyslány početné, někde menší deputace nebo alespoň jedinci. Za naši obec zúčastnil se pohřbu ruský legionář Josef Šíp.

Na dělové lafetě zahalené státní vlajkou a obklopena šesti prostými vojáky jela rakev s mrtvým tělem presidentovým Prahou. Zakončení pohřebních slavností v Praze provedeno před Wilsonovým nádražím.

Převoz ostatků T.G.M. z Brahy do Lán byl proveden v předvečer krásného podzimního dne Lokomotiva zvláštního vlaku, dva vozy s věncí a květinovými dary a vůz s rakví, u kterého legionáři stáli svou poslední a nejsmutnější stráž, přivezla lánským mrtvé a tělo největšího občanů, které oni sami odnesli na tichý hřbitov a tam ve tmě úterního večera, uložili rakev do hrobu. V naší obci byla uspořádána smuteční slavnost v neděli 19. září v sokolovně. Sál sokolovny byl pečlivě a vkusně vyzdoben. Před oponou jeviště upevněna černá látka se spuštěnými státními vlajkami po obou stranách, vlajky byly zahaleny černým florem. Uprostřed upevněn obraz presidentův a nad ním z žárovek iniciála T.G.M. Celá tato výzdoba byla doplněna pyramidou květin a zeleně a působila slavnostně smutečním dojmem. Starosta obce ohlásil úmrtí pana presidenta, reprodukováná hudba zahrála "Smrt Assy" pak přednesena báseň "Ty tichý zářijový dne, koho jsi nám to vzal", pak reprodukce chorálu z "Per Gynt", potom proslov učitele Aloise Juráka, který se rozloučil s Velikým mrtvým. Po reprodukci sboru "Oráč" přečetl starosta obce text soustrastného telegramu tohoto znění: "Obecní zastupitelstvo se všemi občany obce Petřvaldu na Mor. připojuje se k soustrastným projevům za zemřelého prvního presidenta Osvoboditele T.G.M. a slibuje, že zůstane věrno jeho velikému odkazu." Státní hymnou byla tryzna ukončena. Soustrastný telegram odeslán rodině zesnulého k rukám pana vyslance Jana Masaryka v Lánech. kabinetní kanceláři pana presidenta republiky Praha - Hrad a presidiu minister-ské rady. Tryznu pořádala místní osvětová komise a starosta obce nařídil povinnou účast členů obecního zastupitelstva, kteří se všichni dostavili. Přestože byla účast občanů pěkná mohla být ještě větší. V předvečer pohřbu pana presidenta byly v naší obci ve všech oknech rozžaty svíce, což působilo velmi pěkným dojmem. Těm, kteří projížděli naší vesnicí a viděli jinde různě vyzdobené obce, se naše osvětlení, jak sami říkali, líbilo nejlépe. Dlouho po pohřbu udržovala se v obci stísněná, smuteční nálada a o jiném se nemluvílo, jen o presidentu Masarykovi. Každý říkal, tak vzácný člověk by měl žít do sta let. Na naše soustrastní telegramy obdrželo obecní zastupitelstvo poděkování, která jsou do pamětní knihy vložena.

Změna v dopravě pošty. Už v roce 1933 začal se o dovážení poštovních zásilek zajímat majitel konces. autobusové dopravy Ondřej Svienton, který jezdí na lince Mor.Ostrava - Petřvald na Mor. Poдал si několikrát žádost a chtěl poštu dovážet z M.Ostravy levněji, než dosavadní podnikatel, ale tyto žádosti byly zamítnuty. Teprve letošního roku vzalo ředitelství pošt a teleg. v Opavě zřetel na nově podanou žádost p. Swientoně a po zjištění výhod a též z úsporných důvodů, byla žádost příznivě vyřízena.

Stanoveno, aby nový podnikatel začal s dopravou pošty do zdejší obce od 15. listopadu, ale ne z Jistebníku, ale přímo z Mor.Ostravy. Proti tomu rozhodnutí podal Felix Bednář, dosavadní podnikatel odvolání, v němž uváděl různé důvody, potvrzené obecními úřady zúčastněných obcí: zdejší Petřvaldíku, Košatky a St. Vsi, které všechny zastávaly názor, že dosavadní doprava pošty je pro ně výhodnější. Min. pošt a telegrafů nevyhovělo však tomuto odvolání a rozhodlo s tímto podotknutím: "Ztvrzení, uvedené ve Vaší žádosti na min.pošt a tel., že nový podnikatel poštovních jízd Ondřej Swientoň ze Zábřehu nad Odry je příslušníkem polským, nezákládá se na pravdě, neboť výměrem zem.úřadu v Brně z r. 1934 mu bylo uděleno státní občanství československé. Použitím automobilních jízd koncesionáře Swientoně k dopravě pošty od 15.11.1937 zlepšil se kurzovní spojení poštovních úřadů Petřvald na Mor. a Sr. Ves. n.Ondř. a tudíž: Vaší obce potud, že místo dvakrát denního příchodu a výpravy pošty bude pošta vycházet a vypravována 3krát denně. Kromě toho nebude nutno vždy na podzim a na jaře každého roku, kdy pro povodně řeky Odry nebyla silnice mezi Košatkou a Jistebníkem sjízdná a tudíž doprava pošty byla znemožněna, činiti případ od případu nutná opatření a nařizovati přeinstradování pošty, čímž docházelo ke zpoždování zásilek. Po stránce bezpečnostní je rovněž doprava pošty automobilem výhodnější než koňským potahem.

A tak od 15.11. dopravuje poštu a odváží Ondřej Swientoň a to v 8 hod. ráno a v 5 hod. odpo. zvlášť a v 1 hod. odpo. spojuje jízdu s poštou s pravidelnou dopravou osob. Za dopravu pošty dostává p. Swientoň ročně asi 10 000 Kč.

Místní školní rada. Ve schůzi obec.zastupitelstva byli navrženi a zvoleni do místní škol.rady pro nové funkční období za skupinu č. 1, t.j. spojené strany nar.soc. a soc.dem. dle předcházející ústní dohody mezi těmito stranami, členem Karel Břežný ml. a náhradníkem Frant.Vavroš. první za stranu nar.soc. a druhý soc.dem. Za skupinu č. 2, t.j. spojené strany občanská, lidová, republikánská, nar.dem. a Wahldeininkshaft Dvora členy Frant. Lednický a Karel Stejskal a náhradníky Alois Richter ml. a Josef Klečka, dozorce č. 83. Zástupci učitelstva jsou opět říd.uč. Alois Blahut a uč. Alois Jurák. Zástupcem příškolské obce Hartý je místo dosavadního p. Kuběny p. Vojtěch Kilnar. Zástupcem okr. úřadu byl při ustavující schůzi místní škol.rady starosta obce Boh. Dvorský jemuž všichni členové nově zvolení podáním ruky složili slib. Předsedou zvolen jako v min.období Frant. Lednický, místopředs.Karel Stejskal, pokladník Alois Blahut a zapisovatel Alois Jurák.

Výkazy pro hosp. rok 1937-38. Byly vydány výkazy 3 v srpnu t.r. Celkem jich bylo místními občany odebráno 192 kusů. Výkazy z min. roku se vždy odešlou Čsl. obilní společnosti v Praze.

Nájem rybolovu. Letošního roku po skončení pětileté nájemní lhůtě měla být provedena dražba rybolovu. Protože však dosavadní nájemce obecního ~~rybolovu~~ rybníka rybníka rybníka revíru v řece Lubíně pan Václav Lísek, poštovní v Suchdole nad Odr. ucházel se znovu o nájem a požádal o jeho prodloužení na další pětileté období a dobrovolně nabídl zvýšení nájemného ze 175 Kč na 250 Kč ročně, usneslo se obec. zastup. vyhovět jeho žádosti.

Počasí. Letošní zima byla mírná. jaro poměrně suché, jen s nepatrnými a dešťovými přeháňkami, takže květnové přísloví "v máji má každý den prase nespínalo - celý květen nepršelo. Červen celkem příznivý, po většině však rovněž jako červenec suchý. Kolem 10. července začaly u nás žně. Z nedostatku vláhy počátkem jara a v měs. květnu a též množství myší způsobilo mnoho škod na osevní, které špatně vzešlo. Tím se stalo, že obilí bylo většinou řídké, objevil se nedostatek slámy, čímž zásoby z loňského roku přišly hospodářům velmi vhod. Přestože úroda obilí byla jen průměrná, byl klas skoro všude dosti dobrý a výmlat z uspokojivý. Srpen byl skoro celý deštivý a nevlídný. Zato v září bylo většinou pěkné počasí se slunnými dny. První polovina měs. října krásná podzimní pohodu zářijovou zle zkazila. Mlhavé, sychravé počasí doprovázel citelný chlad, na nějž ještě jistě žádný nebyl zvědavý. Od 18. až do konce října bylo skoro stále krásně a rozmarový říjen jakoby plnýma rukama rozhazoval poslední hřejivé paprsky. V den státního svátku bylo tak teplo, že právem se mluvilo o nejteplejším 28. říjnu, jaký kdy po dobu trvání republiky byl. Teplota dosáhla nezvyklé výše až 26°C. Počátek listopadu byl mlhavý, s deštěm a větrem. Kol 10. listopadu velmi špatně, dešťové přeháňky, vystřídáné 12. listopadu prvním sněhem, staré pořekadlo "Sv. Martin přijel na bílém koni" přilo zas za dlouhou dobu jednou na své. Až do 20. listopadu sníh zmizet nechtěl. I konec listopadu po několika mlhavých dnech byl ve znamení sněhových přeháněk, které v prosinci se znovu změnily v sychravé vlhké počasí. V druhé polovině až do konce prosince se pomalu ustaluje zimní počasí. Vpředu bylo řečeno, že v měs. září bylo počasí celkem pěkné. Dlužno podotknout, že po vydatném dešti už 11. září stoupla voda a ze 12. na 13. září v řece Lubíně tak vysoko, že se rozlila po březích.

Odvodňování pozemků. V letošním roce pokračováno v odvodňování pozemků ještě intenzivněji, než v r. minulém. Do 1.5. prostavěno 196 754 Kč. Zemský úřad vyplácí subvence pravidelně dle postupu stavby, ale subvence státní dosud vázne.

Zemská subvence vyplacena dosud v obnosu 83 000 Kč, státní teprve 18 000 Kč. Na stavbu přispívá země 30 % a stát 25 % nákladu. Od majitelů pozemků bylo družstvem vybíráno předem, jako záloha na stavbu z 1 ha 1250 Kč. Další postup stavby je ztížen jednak nedostatkem fin. prostředků následkem dosud nevyplacené státní subvence, jednak vyhořením orlovských cihelen, které dosud nejsou zařízeny na velké dávky drenážek a nemohou nával objednávek v pravý čas vyřídit. Dozor na stavbě provádí stavební správa zemědělsko-tech. v Opavě. Prvým stavbyvedoucím byl Frant. Pavelka. Po něm převzal vedení prací Lad. Špůrek, za něhož však zjištěny na stavbě povážlivé závady, takže podnikatel by muel stavbyvedoucího vyměnit a zjištěné závady vlastním nákladem opravit. A tak byl pověřen vedením stavby p. Frant. Malec, který měl kancelář a bydlel v hostinci Ant. Žídka. Jako dělníci pracují většinou cizí drenážníci, kteří jsou již na tuto velmi těžkou práci, zvláště za nepohody zvyklí a vydělají si někdy slušný obnos, zatím co naši místní lidé, až na Jos. Myšku, který je zkušeným drenážníkem, od této práce utíkají, protože při velké dřině vydělají sotva jak se říká "na slanou vodu".

Španělská válka. Největší zájem všech je stále obráce k válce ve Španělsku, která neustálým zasahováním Němců a Italů neztratila ničeho na své urputnosti. Frankovo povstalecké vojsko, dobře vybavené nejmodernějšími válečnými prostředky německého a italského původu, doplňované desítkami tisíců dobře vycvičených vojáků italských a německých, dosahuje nepopíratelně větších úspěchů a má v moci více španělských provincií. Jedno je však poučné. Hrubá a násilná moc znamenitě vyzbrojeného Frankova vojska, bojujícího ani zdaleka ne pro vlastní zájmy jako pro zájmy cizí, není ani nebude ještě dlouho přemoci nadšení a hrdinskou udatnost špatněji vyzbrojených milicionérů vojska vládního, které bojuje pro svatá práva a lepší život drobného, sociálně slabého lidu. Neintervenci politika, nabízená Anglií a Francií, nenašla příznivého ohlasu. Ba naopak, Frankovo letectvo jakoby výsměšně bombarduje obchodní pokojné lodi v přístavech a potopilo jich už celé desítky. Jedná se skoro většinou o lodi Anglické, takže angličtí rejdaři utrpěli už nenahraditelné ztráty nejen na majetku ale též na nevinných lidských životech. Bombardování nechráněných míst je na denním pořádku. Zabíjení bezbranných starců, žen, dětí nezná mezí a nemá v dějinách sobě rovného. Utrpení španělského lidu je jak může veliké a není nikoho, kdo by se pokusil zmenšit. Žádný nechce rozhodnou a ráznou pomocí jedné strany vzít podíl na zničení strany druhé, nechce-li ohrozit mír v celé Evropě.

A tak na konci roku není naprosto žádné naděje na zdolání tak hroživého válečného požáru.

Mezinárodní situace. Celková situace, pokud se týká zdržení trvalého míru v Evropě, není růžová. Heslo "Zbrojení zajistí mír" stalo se talismanem všech odpovědných státníků. Žádný stát nechce být jiskrou, která má rozlítit hrozný válečný požár, protože nemůže předvídat jeho nedozírné následky a nemá naprosto žádné jistoty udrželi v případě útoku vlastní existenci. A tak každý končící den nejistoty podává ruku nejistoty dnům ostatním. Nezbyvá než doufat ve vyjasnění mezinárodní situace v roce příštím.

- - - - -

O k u p a c e

Souhrn let 1938 - 1945

13. března 1938 bylo Rakousko připojeno k Německu. Tak fašistické nebezpečí Němců se ještě hrozivěji přimklo k čsl. hranicím. Pokračuje se ve zdokonalování civilní protiletectvé ochrany ČCPO. Dne 27. dubna při zatemňovacím cvičení byly v naší obci vyzkoušeny v pohotovosti všední složky a dobře se zhostily svého úkolu.

Provokace henleinovců a mimořádné cvičení záložníků - napjatá situace v pohraničí.

Z pátku 20. na sobotu 21. května v noci byli povoláni někteří záložníci z naší obce, hlavně příslušníci speciálních zbraní k mimořádnému vojenskému cvičení. Vrátili se v polovině června.

Jubilejní fond na obranu státu. Obecní radou schválena sbírka po občanech, která vynesla 6 000 Kč. Peněz má být použito na vybudování řádné ochrany hranic a opatření dokonalých technických zbraní k vybavení armády.

Spojenecké vlády se vyjádřily, že poskytnou účinnou pomoc při obraně proti A. Hitlerovi. Ruský zahraniční ministr Litvinov rozhodně odmítá německou demarši a prohlásil: "Bude-li Československo napadeno, pomůžeme mu celou svou vojenskou mocí a dáme do jeho služeb veškerý náš válečný průmysl.

V září prohlásil Henlein: "Nechceme a nemůžeme se s Čechy dohodnout. My chceme k Říši."

Okupace. Dne 10. října okupace celého novojičínského okresu, tedy i naší obce. Ze záboru vyňaty z okolních obcí jen Trnávka a Kateřinice. Dne 20. října kolem 10 hod. dopol. odjeli z naší obce němečtí vojáci a zůstali tu jen němečtí finančníci s ordnery.

Obec za nacistické okupace. Od 10. října 1938 přes šest a půl roku byla naše obec nacisty okupována. Její katastr byl hranicí mezi tzv. Sudetami /Sudetenland/ a Protektorátem Čechy a Morava. Tuto okolnost naši občané pocítili plnou měrou. Kdo se chtěl od nás dostat do Protektorátu nebo odtamtud k nám musel mít "propustku" při jejímž vystavování byly činěny veliké obtíže nacistickými úřady, hlavně však novým místním starostou Rudolfem Scheutrem z osady Dvorku, který v ponižování českých lidí neznal mezí a který použil každé příležitosti, aby ukázal svou neomezenou moc. Šlo-li např. o propustku k návštěvě smrtelně nemocného příbuzného zamítl vystavení s brutálním podotknutím, že nemocný zemře i bez této návštěvy. Na chůzích občanů, které dosti pravidelně svolával, jmenovaný starosta vyhrožoval, spílal a nutil k dodávkám hospodářských produktů nejrafinovanějším způsobem. Jeho přičiněním museli opustit svoje selské usedlosti občané: Karel Stejskal z č. 20, ing. Jaroslav Ledvka z č. 77 a X 149, Felix Bednář, z č. 70, Jaroslav Šeděnka z č. 32. Na jejich místa dosadil přistěhované nacisty.

Měšťanskou menšinovou školu v Jistebníku navštěvovaly i děti z naší obce. Když za okupace v učení pokračovali ve St. Vsi n. Odněž., kam byla jistebnická škola přestěhována, nebylo zpočátku překážek, ale později znemožňoval starosta přestup hranice, až byl jeho přičiněním návštěva školy zcela zakázána. Jen několik dětí školu dokončilo, musely však bydlet ve St. Vsi, odloučeny od svých rodičů. Jako jinde tak i u nás byli naši občané vyšetřováni a vězněni. V nacistických věznicích v "říši" byli vězněni občané: Karel Břežný z čp. 71, Oldřich Hajduček č. 138, v Novém Jičíně zase Josef Feilhauer z č. 33 /jeho dcera Věra ve věznici pro mladistvé v Odrách/, Alois Hložánka č. 8, jenž ve vězení zemřel, Miroslav Hrubý, Josef Píša, Alois Havlík a Jaroslav Ledvinka. V koncentračním táboře Mathausen byl umučen zdejší rodák z č. 60 Jaromír Janečka, úředník záložny v Mar. Horách. Kromě nich bylo více občanů, zvláště z řad dělnictva vyšetřováno pro sabotáže. Na nucené práce jako stavební dělníci byli odesláni do Hamburku uč. ~~ž~~ Alois Jurák, obchodník Josef Píša a pekař Zdeněk Tyleček. Odjeli 23. května 1941. Alois Jurák se po třech měsících vrátil šťastnou náhodou domů, Zdeněk Tyleček o něco později, ale Josef Píša si pobyl skoro dva roky.

Za války byl v místní sokolovně ubytován pracovní tábor francouzských studentů. Později byl přestěhován jinde a po důkladném zamřížování všech oken sokolovny byli v ní umístěni zajatí Angličané.

Vzahraniční armádě čsl. bojovali tři občané naší obce, Jaroslav Hlaváč z č. 15 rotmistr stíhač padl v r. 1940 v leteckém boji o Anglii. Oldřich Havlík též z č. 15 rotmistr stíhač, padl v r. 1942 v boji o bezpečnost konvoje někde nad atlantikem. Oba dosáhli vysokých vyznamenání. Třetí bojovník Josef Sklenák z č. 14 jediný žije a vrátil se do osvobozené vlasti. Na jaře roku 1945 se už blížily dny osvobození. Již 12. března bylo na všech školách v okrese přerušeno vyučování a ve škole se ubytovalo vojsko. Dunění děl vzrůstalo na silnicích se stupňoval pohyb vojska. V domech a stodolách bylo též ubytováno vojsko. Občané dokončovali upevňování krytů, ve sklepech ukrývali potraviny, šatstvo a prádlo a jiný majetek.

Dne 30. dubna odpoledne starosta Scheuter vyzval občany ať se do tří hodin z obce vystěhují. Výzvy neuposlechl nikdo z Čechů. Nacističtí přistěhovalci opustili již den před tím zabrané usedlosti.

V blízkosti obce dopadaly již první granáty. Též několik leteckých bomb bylo zhozeno. Občané se zdržují v domech nebo v jejich blízkosti. Na silnici shon vojska, civilní doprava přestává úplně. Dělostřelectvo umísťuje děla v obci a v zahradách za domy, úplně obsazenými vojskem. Občané se uchylují do svých krytů. Boj o naši obec začíná, ale je dobré že prší, alespoň do boje nezasáhnou letci.

Ve středu 2. května ve 4 hod. odpo. vstupují první vojáci Rudé armády do krajních domů obce na dolním a konci. K půlnoci dojou Růsové ke kostelu, ale ustupují zpět k hostinci u Šeděnků. Ve čtvrtek po 5. hod. ranní jsou nacisté nuceni ustoupit ze školní budovy. Před odchodem zapalují v přízemní třídě slámu, která tam byla pro ubytování vojska. Včasným zákrokem říd. uč. Aloise Blahuta a uč. Aloise Juráka a několika sousedů je požár zdolán. V téže době hoří v sousedství obytná budova "na fojství" č. 20 a stodola téhož čís. naproti škole. Boje o obec končí ve čtvrtek 3. května po 1 hod. odpo. a přenášejí se do osady Dvorku. Náš lid vítal příslušníky hrdinné osvoboditelské armády. Z tajných úkrytů vynášeli občané vlajky a sotva poněkud ustala střelba zavlály opět prapory červenomodrobílé spolu s rudými prapory našeho velikého osvoboditele Sovětského svazu. Naše tužby se splnily, jsme volni a svobodni.

Boje v naší nevelké obci byly prudké a úporné a trvaly přes 20 hod. Padlo v němna 30 ruských vojáků a čtyři byli zraněni. Z občanů zemřelo 4 osoby po těžkých poraněních. Čtyři obytné budovy a pět stodol shořelo. Kostelní věž byla dělovým výstřelem těžce poškozena a kromě ní i dvaacet popisných čísel. Telefonní vedení a el. síť byly zpřetrhány. Betonový most přes Lubinu byl zničen ustupujícími nacisty. Občané se opět objevují na silnici a začíná práce.

Pod vedením šestnáctičlenného Místního národního výboru pohřbívali padlé ruské hrdiny, zakopají padlé nepřátele a dobytek, sbírají střelivo, opravují most, upravují silnici, odklízejí trosky.

V úterý 8. května dověděla se vesnice, že je po válce a že nastal veliký den vítězství. Ve 3 hod. odpo. zazněly v obci kostelní zvonky a místní hudba hrála veselé pochody. V neděli 13. května konal se slavnostní průvod občanů celou obcí na Dvorek a zpět do Stejskalovy zahrady. Průvod se zastavil u hrobu padlých ruských hrdinů a na jejich hroby položily dívky za hlaholu kostelních zvonů krásné kytice. Ke shromážděnému lidu na zahradě promluvil říd. uč. Alois Blahut. Jednou minutou ticha projevilo shromáždění poctu všem, kteří padli v osvobozovacím boji. Po proslovu zahrála místní hudba sovětskou a čsl. hymnu. Neblaze proslulý místní starosta obce Rudolf Scheuter skončil po zásluze svůj život. Těsně po osvobození naší obce byl nalezen mrtev s prostřelenou hlavou. Kým byl zastřelen nebo spáchal-li sebevraždu nebylo zjištěno. Všichni občané si konečně spokojeně oddechli. /podle záznamů uč. Aloise Juráka a dle údajů z místní školní kroniky/.

TJ Sokol 1938 - 1945. Dle obšírné zprávy starosty Sokola Josefa Vavroše byly osudy petřvaldské TJ Sokol od r. 1938 velmi rozmanité a pohnuté. Podle lednové valné hromady spolku měl Sokol v r. 1938 členů: 121 mužů, 72 žen, 20. dorostenců, 12 dorostenek, 34 žáků a 30 žaček - celkem 289 členů.

Zvolenými činovníky se stali: starosta Josef Vavroš, místostarosta Vilém Tyleček, náčelník Frant. Šeděnka, náčelnice Zdenka Šeděnková, vzdělavatel Jaroslav Stuchlý a jednatel Alois Jurák. Tělocvičná i kulturní činnost Sokola byla tohoto posledního předválečného roku velmi bohatá. Posledním podnikem Jednoty v r. 1938 byl masopustní kabaret a šibřinky a červencové veřejné cvičení. Dále starosta Josef Vavroš píše: V neděli 9. října 1938 /den před okupací/ sešli jsme se naposled v sokolovně, kde ve sborovně byli ubytováni čsl. vojáci, kteří v pondělí ráno 10. října odjeli do Staré Vsi, která zůstala na hranicích zbídačelé republiky. Zazpívali jsme si s vojáky a pak byl konec sokolské práce. V pondělí 10. října přijela do naší vesnice četa vojáků německých, obsadila hranice, četnickou stanici a poštu. V úterý 11. 10. předvedli mladíci z Mošnova oblečení do uniforem S.A. starostu Sokola Vavroše a jednatele Juráka k německému veliteli, který žádal klíče od sokolovny a pak všichni společně jsme byli v sokolovně. Tam nás důkladně prohlédli zda nemáme zbraně a žádali po nás hotové peníze ze sokola

Když jsme jim řekli, že máme na sokolovně velké dluhy a žádné hotové peníze, velitel řekl, že si to později vyšetří a nás propustil s podotknutím, že se ze sokolovny nesmí nic ztratit a abychom mu co nejdříve dali seznam inventáře. V prosinci 1938 žádali Němci z Mošno seznam členů Sokola, který jsme jim ovšem nedali a řekli nám, že Sokol nebyl rozpuštěn, že musíme platit příspěvky a sokolovnu udržovat. Když se poměry poněkud uklidnily, vyslali jsme začátkem prosince 1938 bratry Františka Šmerdu a Ludvíka Calaše do Nového Jičína na tzv. "Landrát" žádat o povolení ke hraní kina. Vedoucí Landrátu z říše, když mu přednesli žádost, je velmi pochválil, že chtějí kine propagovat německou kulturu a platit dluhy váznoucí na sokolovně, dal jim seznam německých půjčoven a filmů a když mu řekli, že raději by hráli filmy z republiky, tak je z kanceláře vyhnal. Přes špatné pořízení v Mošnově i v N.Jičíně ^{do} ~~zav~~vezli jsme za spolupráce jiných sokolských biografů jako Příbor, Albrechtický, Štramberk filmy z republiky od půjčovny Ufa-Praha, filmy sice německé, ale s českými titulky. První film "Tygr z Ešnapuru" jsme předvdli 26.12.1938 za velké účasti z celého okolí. Když se dověděli Němci z Mošnova, že budeme hrát kino ihned nám jmenovali komisaře pekaře Zolnera z Mošnova, který přišel před hraním kina do sokolovny s potvrzením od gestapa, že je jmenován komisařem našeho kina. Hrát, že můžeme, ale peníze bude brát on. Po velké kontraverzi s vedoucím kina Vavrošem, jemuž pomohl z několika set přítomných jen uč. Jurák a rolník Frant. Lednický, komisař Zolner svolil, že peněz můžeme použít na splátku dluhů v místní záložně, ale vybraný obnos, že mu musíme potvrdit. Na toto prohlášení jsme přistoupili a tak každou neděli až do 15.3.1939 jsme promítali kino, platili poplatky, daně i splátky dluhů. Když 15. března 1939 byla zabrána Němci celá ČSR přestali jsme kino hrát, neboť mnozí petřvaldští občané poukazovali, že vedoucí kina spolupracují s Němci. Tím odpadl zdroj příjmů, přestali jsme platit úroky Sirotčí pokladně v Příboře a proto okresní soud dal sokolovnu do konkursního řízení. Dluh v Sirotčí pokladně byl asi 34 000 Kč a splátka činila ročně 2400 Kč. Byl to peníz poměrně malý, který by se dal lehce zaplatit, ale jak? Soukromě to nešlo a jiných příjmů nebylo. Kdyby se hrálo kino, byla by sokolovna zůstala ve stavu z r. 1938, neboť okresní soud v Příboře ustanovil za správce konkursní podstaty advokáta SchneeWeise z Příbora, který byl současně v Příboře starostou. Ten si nechal zavolat starostu Sokola Vavroše a řekl mu, že když budou platit úroky a dávky, sokolovna zůstane tak jako dosud. Advokát SchneeWeis jmenoval Vavroše správcem sokolovny, který ručil za všechny inventář i budovu.

Vavroš jednal se starostou obce Petřvald Němcem Rudolfem Scheuterem, aby sokolovnu koupila obec jako v jiných obcích. Ten slíbil, že ji koupí, dokonce svolal do sokolovny obecní schůzi, na které bylo dojednáno, že sokolovnu koupí obec za 100 000 - 120 000 Kčs, ale pak svůj slib nedodržel, nakonec byl proti koupí, že je to hodně a pod. Když se věc nedohodla v obci, byli pozváni Vavroš i Scheuter několikrát k advokátu Schneweisovi. Po neúspěšném jednání, které trvalo dva roky a úroky se neplatily, nařídil v únoru 1942 okresní soud v Příboře prodej veškerého inventáře. Prodej řídil advokát Schneweis a prodáno bylo celkem 245 židlí, 36 stolů, celé kuchyňské zařízení, hrazda bradla, 2 můstky, kůň, 3 žíněnky, hostinské zařízení, kinové zařízení pece, věšáky, zkrátka všechno co se dalo odnést. Předměty byly prodány za směšně nízké ceny a to židle za 1 RM, stůl za 3 - 6 marek apod. Inventář koupili Němci z okolních vesnic: Mošnova, Skotnice, Sedlnice N.Jičína, Příbora, Bartošovic, Hukovic a Kunvaldu. Kinostroj byl prodán až do Karlovic u Bruktálu. Bohužel se našli i někteří Češi z okolí kteří inventář koupili.

V sokolovně nezůstalo nic, než holé zdi. Komu byl prodán inventář jsme dopodrobna věděli, neboť dr.Schneweis z Příbora námopis seznamu abychom věděli komu máme co vydat. Tak zůstala sokolovna jeden rok. V roce 1943 byla pak ve veřejné dražbě prodána polskému Němci Josefu Krzoczskovi asi za 120 000 Kčs protektorátních. Na peníze uplatňovali nárok: Sirotčí pokladna v Příboře 42 000 K, rukojníci asi 125 000 K, a ti měli obnos zajištěn na ~~pozemkové/knize~~ sokolovně v pozemkové knize. Oba věřitelé peníze dostali. Tímto aktem přešla sokolovna do rukou polského Němce, který si ji dal v pozemkové knize přepsat na sebe a domovníka Ludvíka Kolbu i s rodinou ze sokolovny vypověděl. Přístup do sokolovny byl tím znesnadněn a nový majitel po menší opravě bytu se tam nastěhoval.

Nový Majitel začal s opravou sokolské zahrady. S hrůzou jsme se dívali jak vykopával prostřední řadu krásných lip. Měli jsme dojem, že je vykácí všechny. Vykopal jich 8, ostatní nechal. Pak začal s opravou kuchyně a sklepa. Po vesnici kolovalo mnoho pověstí, že ze sokolovny bude zřízena restaurace a punčochárna.

Avšak ještě v r. 1943 přijelo asi 100 francouzů - dělníků, kteří pracovali na betonových základech pro stožáry el.vedení Krakov - Vídeň a byli ubytováni v sokolovně, kde se i pro ně vařilo. Po jejich odjezdu za krátký čas dávaly se do oken sokolovny železné mříže. Krátce nato, přivezli němečtí vojáci zajaté angličany /asi 100/ a sokolovnu znovu ožila a zároveň i pustla, neboť nikdo nic neopravoval, ale jen ničil.

Angličané byli v sokolovně několik měsíců, byl zde čilý výmenný obchod mezi našimi občany. Za vajíčka a máslo, dostávali od Angličanů čokoládu, kakao a různé jiné pochoutky. Někdy udělal starosta Scheuter prohlídku a bylo zle. Scheuter křičíval na obecních schůzích, že nechá zavřít každého koho chytne, ale nikoho nechytíl a obchod se dělal vesela dál.

Po odchodu Angličanů bylo do sokolovny dovezeno 800 leteckých motorů a součástí letadel a tím byla vnitřku sokolovny dovršena. Velmi těžké motory vozili dělníci na zvláštních vozících a schody i podlaha byly úplně zničeny. Olej vytékal na podlahu i do děr a v takovém stavu zůstala sokolovna i po osvobození až do září 1945. Po mnoha připomínkách si kopřivnická továrna teprve v září 1945 odvezla ze sokolovny svůj majetek - letecké motory - které tam Němci ukryli před leteckými nálety.

Sběrna mléka za okupace .

O obvodové sběrně mléka je z poslední zmínka v r. 1935. Po německém záboru naší vesnice v říjnu 1938 nesměla již zdejší sběrna dodávat mléko ostravské "Mlékárně, akc. spol.", ale byla přidělena s dodávkami do Fulne kufirmě Harlig a spol. v tehdejší kraji sudetském. Zdejší chladicí stroje si však ostravská mlékárna odkoupila zpět a odvezla. Za okupace se mléko u nás nechladilo.

Československá strana soc. demokratická.

Založení strany soc. dem /SD/ v Petřvaldě se datuje 12. červnem 1906. Prvním jednatelem byl Emil Janečka z č. 60 a u Janečků byla také první spolková místnost strany . V r. 1946 se konala oslava 40. jubilea založení strany. Za německé okupace byla naše SD likvidována. V r. 1945 byla znovu ustavena a jejím předsedou se stal Arnošt Adamík z č. 19146, pokladníkem Alois Dlouhý z č. 29, jednatelem Karel Rubina z č. 19169 a po něm posledním jednatelem Karel Klímek.

Sbor dobrovolných hasičů v létech 1938 - 45.

Poslední zmínka o hasičích je v r. 1937. Dle ústní informace Ludvíka Chvostka z č. 43 prožíval sbor dobrov. hasičů léta 1938 - 45 rozmanitěji než léta předchozí. V roce 1938 zůstává starostou Ludvík Chvostek z č. 41 a náčelníkem se stává znovu Josef Mrkvice z č. 63. Při mobilizaci téhož rok měl sbor hasičskou pohotovost. Při okupaci v říjnu 1938 dožíral na místní hasičskou činnost zdejší německý starosta Scheuter ze Dvorku č. 29. Za něho byl Ludvík Chvostek náčelníkem sboru - starostou nikdo, vše vedl náčelník v jedné osobě. Brzy byl donucen odstranit české nápisy ze sbrojnice i z hasičského nářadí a nahradit je nápisy německými. Z hasičské cvičné věže však byla snata korouhvička s českým lvem teprve po 3. výzvě v listopadu 1939. Nový dozorce zavedl též německé velení. Tak tomu bylo až do příchodu Rudé armády 3.5.1945.

Mateřská škola 1938 - 45 .

Již před druhou svět. válkou v letech 1936 - 1938 někteří petřvaldští rodiče posílali své děti do menšinové mateřské školy v německém Mošnov. Za okupace zřídil starosta R. Schenker v Petřvaldě německou mateřskou školu v domě ing. Jar. Ledvinky č.149 a opatřil ji nábytkem i učebními pomůckami. Učitelka a její pomocnice uměly trochu česky. Nevelký počet dětí, které tam rodiče z donucení posílali se stále zmenšoval a nezvysíl se ani, když byla tato mateř.škola přeložena do zdejší obecné školy. Po čase ji okupanti zrušili a zařízení odvezli.

Pošta 1938 - 1945

O zdejší poště je poslední zmínka v r. 1937. Od 1. ledna 1938 byl poštovníkem postovní kontrolor Jindřich Mrázek a jemu k ruce poštovní zřízenci /doručovatelé/ František Hrabovský a Karel Čaga. Místnosti pro poštu jsou v konfiskátu Josefa Lutze v č. 18. Doprava zásilek se dělá z Ostravy II dvakrát denně a to ráno po 7. hod. a večer k 19 hod. Telefon měl 19 místních a okolních abonentů.

Kostel a fara za okupace.

P.Karel Gamba, ok-terém je zmínka v lednu 1939 na vlastní žádost přeložen na faru v Předmostí u Přerova. Po devíti letech tam ve věku 58 let zemřel 12.8.1948. Jako administrátor po něm u nás působil P. Rudolf Harazim nar. 1912 ve Štěpánkovovicích u Opavy. Zádušní jmění, o kterém již byla jednou zmínka, přešlo za okupace na říšskoněmeckou státní půjčku, kterou však po okupaci Čsl.republika neuznala. V sudetoněmecké části arcidiecéze olomoucké zavedl říšský místodržitel tehdejší sudetské župy vybírání církevních příspěvků od 1.10.1939. Katolická farní rada petřvaldská řídící se jeho rozhodnutím, vybírala od farníků příspěvky odstupňované dle jejich příjmů z pozemků a platů v rozmezí od 2 RM/říšských marek/ do 30 RM ročně. 1. dubna 1940 byl ustaven farářem P. Alfons Hlísňovský nar. 1911 ve Starém Městě u Frýdku a vysvěcený v Olomouci. Do té doby byl kaplan v Příboře.

Četnická stanice v letech 1938-1945

Dne 10.10.1938 byly od obvodu stanice odtrženy obce Trnávka a Kateřinice, protože za doby okupace zůstaly v druhé republice. Tři dny před zábohem 7.10.1938 evakuovala stanice Petřvald se všemi příslušníky do Val.Meziříčí a 10.října převzali bezpečnostní dozor nad Petřvaldem, Košatkou a Mošnovem četníci němečtí.

Z řad petřvaldských občanů odešli tehdy za hranice Jaroslav Hlaváč a Oldřich Havlík z č.15 a Josef Sklenák z č. 14.

Jaroslav Hlaváč zahynul jako pilot v letecké bitvě nad Anglií v roce 1940 a je zapsán jakohrdina v kapli anglického letectva. Také Oldřich Havlík padl jako pilot v roce 1942 při náletu na Německo nad Holandskem. Josef Sklenák se vrátil šťastně po delším pobytu ve Francii, ale s otřeseným zdravím. Roku 1945 byl změněn název boční ulice po bývalém pivovarem směrem k mostu přes Lubinu na ulici Oldřicha Havlíka.

Škola za okupace 1938 - 1945

Začátkem škol.roku 1938/39 bylo na zdejší škole 125 žáků ve 4 třídách. Na škole působili: říd.uč. Alois Blahut, uč. Alois Jurák, Emilie Nováková, Oldřich Skupník, učit.domácích nauk Štěpánka Petrová a kantie dátka Marie Ružková ze Dvorku. Dne 24.9.1938, při vyhlášení mobilizace narukovali všichni učitelé a na škole zůstaly jen 2 učitelky a hospitantka. V pondělí 10.10.1938 ve 12,30 hod. vjel od Mošnova do naší obce menší oddíl motorizovaného německého vojska. Důstojníci stojící v autech byli ozdobeni kyticemi, rozhlíželi se po obci. Doprovázeli je někteří nadšení mladíci z Mošnova a Dvorku. Na návsi nebylo jediné ho občana. Okupace, která přinesla s sebou tolik utrpení, byla provedena. Těsně před zábozem byl dán učitelům příborska příkaz, aby neopouštěli svá místa na obecných školách. Během týdne po záboru vrátili se na zdejší školu všichni učitelé a nastalo opět pravidelné vyučování s častými návštěvami SA Němců.

Na den 1.12.1938 byli do Nového Jičína pozváni všichni učitelé českých škol zdejšího okresu a obdrželi směrnice, kterými se museli řídit za změněných poměrů. Ze tříd, chodeb, kabinetů a knihoven muselo se všechno, co by připomínalo žákům, minulost našeho národa odstranit. České nápisy na chodbách byly odstraněny a později nahrazeny německo-čes. Odstraněn byl také nápis na škole. Písemný a osobní styk s úřady povolen jen v jazyce německém. Místní školní rada byla zrušena a první nadřízenou osobou správce školy byl starosta obce Rudolf Scheuter ze Dvorku, který měl stálý dozor nad vším co se dělo ve škole. Ihned po záboru byla zrušena zdejší lidová škola hospodářská. Její učební pomůcky měly být odevzdány německé hospodářské škole v Jistebníku nad odrou, avšak byly ~~odstraněny~~ zachráněny. Česká měšťanská škola v Jistebníku se přestěhovala do Staré Vsi nad Ondř. V Příboře byla měšťanská škola zrušena a také reálné gymnázium a učitelský ústav z Příbora přestěhovány. Zdejší mládež nesměla docházet do měšťanských a středních škol ve zbylé části republiky ani později v protektorátě.

Školní a veřejné knihovny byly uzavřeny. Školní mládež mohla zpívat české písně jen v hodině zpěvu, zpívat na vycházce bylo zakázáno. Ve 2. - 8. post.ročníku se vyučovalo němčině, ve 2. roč. jedna hodina týdně, ve 3. roč. 3 hod. týdně a ve 4. - 8. roč. 5 hod. týdně. Učitel Oldřich Skupník byl v prosinci 1938 přeřazen do Skotnice a do konce škol.roku se vyučovalo ve třech třídách.

V květnu 1939 vykonal ve škole inspekci škol. inspektor Leopold Leichter z N.Jičína. Školnicí byla v době okupace Anežka Hrabovská a po ní manželé Jaroslav a Ludmila Šeděnkovi, dříve majitelé zkonfiskované selské usedlosti čp. 32.

Ve škol.roce 1939/40 se vyučovalo ve 3 tř., třebaže koncem září bylo v 3.tř. 63 žáků-. Na škole působili: říd.uč. Alois Blahut, učitelé Alois Jurák, Anna Urbánková z N.Jičína a učit.dom.nauk Sašmová. Od 28. srpna 1939 bylo přechodně ubytováno ve zdejší škole německé vojsko, které postupovalo k hranicím Polska. Dozorem nad zdejší školu byl nově pověřen okresní školní rada Sadovski. Dne 1.4.1940 přestěhovala se do volné pízemní učebny mateřské škola, umístěna dosud v budově prof. Ledvinky. Školní rok 1939/40 trval od 15.9. - 13.7.

Ve škol. roce 1940/41 vyučovalo se ve třech třídách, třebaže ve 3.tř. bylo 67 žáků a koncem října vzrostl tento počet na 78. Do zdejší školy docházelo také 5 žáků z českých manželství v Mošnově, protože návštěva německé školy v Mošnově jim nebyla povolena. Bylo žádáno o povolení 4. třídy. Žádost byla příznivě vyřízena, ale nebyl přidělen 4. učitel. V říjnu 1940 vykonal na škole inspekci Adolf Sadovski v doprovodu dvou uniformovaných SA. Prohlíželi důkladně kabinety, prohlédli i všechny sbírky nerostů a ke každému dějepisnému obrazu v kabinetě požadoval vysvětlení.

V prosinci 1940 se přestalo vyučovat v mateřské škole pro malý počet dětí. V květnu 1941 byl učitel Alois Jurák určen pracov.úřadem v Novém Jičíně k práci do Hamburku. Na jeho místo nastoupil 1.6.1941 učitel František Šubert z Příbora. Po návratu z Hamburku byl učit. Al.Jurák přikázán na českou obecnou školu ve Spálově. Školní rok trval od 2.9.1940 do 16.7.1941.

V r. 1941/42 se vyučovalo ve 4 třídách a na škole působili: říd.učit. Alois Blahut - učitelé Anna Urbánková, Vladislav Krompáčová a František Šubert. Ženským ručním pracem vyučovala Marie Sašmova, které docházela také do Petřvaldíku a Albrechtic. V Košatce vyučovala ženským ručním pracím Anna Urbánková. Škol.rok trval od 11.9. 41 do 11.7.1942.

Ve škol.roce 1942/43, který byl zahájen 4.9. působili začátek škol. roku titíž učitelé jako v roce minulém. V říjnu byl učitel Frant. Šuber přeložen do Kopřivnice a na jeho místo určen učit. Felix Dobáš, Vyučovalo se ve 4 třídách. Od dubna 1943 bylo zakázáno vyučovat dějepi a rozšířeno vyučování němčiny až na 8 hod. týdně. Učitelé do 45 let byli povoláni k písemné zkoušce z němčiny. Místo čítanek byl zaveden měsíční časopis "Domov", který velmi nepravidelně vycházel v Liberci. Během prázdnin nařízeno učitelům zaměstnání. Správcové škol a starší učitelé 19 dnů, ostatní 25 dnů. Mimoto museli učitelé během škol.roku vypomáhat při různých pracích na obecním úřadě.

Vě škol.roce 1943/44 se vyučovalo ve 4 tř., učitel. sbor zůstal ve stejném složení. Do zdejší školy docházelo také 5 žáků z Petřvaldíku, protože tam byla jednotřídní škola a žáci nesměli navštěvovat měšťans. nebo střední školu.

Dne 28.10.1943 byli povoláni učitelé k ústní zkoušce z jazyka německého. V březnu 1944 odešla ind.učit. Marie Sašmová na odpočinek. Nová učitelka nebyla ustanovena a vyučování ženských ruč.prací bylo přiděleno literním učitelkám. Známkování žactva bylo prováděno šesti klasifikačními stupni. Během roku 1944 byla provedena ve škole různá ochranná zařízení pro stále větší nebezpečí leteckých útoků. Škol.rok byl ukončen 13.7.

Ve škol.roce 1944/45 zůstal učit.sbor ve stejném složení. Literní učitelky vyučovaly stále ženským pracím v okolních obcích. Vyučovalo se ve 4 třídách. V lednu 1945 se šetřilo uhlím, vytápěly se jen 2 učebny a v každé učebně bylo vyučováno po celý den střídavě dopol. a odpol. Školní pomůcky byly zajištěny pro případ poškození škol.bud. vy častými nálety a pro přibližování fronty. Byly přeneseny jednak do sklepu a sborovny, kde bylo klenutí podepřeno pevnými sloupy.

Dne 12. března 1945 bylo vyučování ve všech školách v okrese přerušeno. Fronta byla již blízko, letadla kroužila pravidelně a každého dne nad obcí. Školní lavice a jiný inventář na rozkaz starosty byly nakupeny v chodbách i na dvoře. Ve škole bylo ubytováno vojsko a brzy byla škola k nepoznání. Ve dnech 2. a 3. května 1945 po těžkém boji byla naše obec osvobozena.

Dne 23. května 1945 bylo slavnostním způsobem zahájeno vyučování v osvobozené republice a 12.7. 1945 školní rok ukončen.

Život na vesnici po osvobození v letech 1945 - 1948

Hned po přestálé válečné bouři, občané se objevují před domy a na silnicích, aby pomohli odstranit následky strašné války. Jako z prvních organizátorů pořádku v naší obci - Místní národní výbor byl ustaven 6. května 1945 v 8 hodin ráno ve škole v tomto složení:

Předseda: Alois Jurák

Členové: Klečka Josef, Hlisenkovský Alois, farář, Hýl Ludvík, Kovalčík František, Adamík Arnošt, Stuchlý Josef, Blahut Josef, Lednický František, Lénert Viktor, Tyleček Vilém, Štyler Josef, Ševčík Václav, Mácha Alois, Vavroš František, Vysocký Jaroslav, Mrkvica Antonín, Rypel Josef, Šmerda František, Tichopád Rudolf.

Sestavením bezpečnostní stráže byl pověřen Hýl Ludvík. Prvořadým úkolem v obci bylo pohřbení ruských a německých vojáků ihned po skončení bojů v obci. Tuto práci provedli němečtí občané ze Dvorka za dozoru člena Místního národního výboru Antonína Mrkvice.

Pohřbení padlých vojáků

Ruští vojáci byli pohřbeni z části na zahradě Františka Dostála, kde bylo pohřbeno 15. vojáků a ve zvláštním hrobě jeden ruský major. U

kostela je pohřbeno 16. vojáků ve společném hrobě, důstojníci zvlášť. Na místním hřbitově odpočívá jeden voják a na zahradě paní Marie Mertové také jeden voják.

Německých vojáků padlo v naší obci 16. a byli pohřbeni v zahradě pana Karla Stejskala za hospodářskými budovami.

Z našich občanů za osvobozujících bojů o naši obec zemřeli následkem těžkého zranění: Blahut Jaroslav, narozen 2. 4. 1908

Vaněk Alois, narozen 19. 6. 1902

Hajdučková Marie, narozena 29. 8. 1902

Zdražila Josef, narozen v roce 1937 bytem v Dolnímho

Příděl potravin

Ihned po částečném uklidnění válečného běsu byl stanoven pro období od 9. května 1945 první poválečný příděl potravin. na osobu:

12,5 dkg másla, 200 dkg chleba, 1 kg cukru, 25 dkg pšeničné mouky, 30 dkg kávy, 5 dkg soli a 1/2 petroleje. Příděl masa zůstal nezměněný 25 dkg na osobu. Z původního propočtu 25 dkg másla musel být

příděl snížen pro nedostatek másla na 12,5 dkg. Také dohodnuto, aby pro odběr potravin byly obchody otevřeny zatím jen ve středu a v páte

Je nutno se zmínit o dobrém činu místního pekaře Zdenka Tylečka, který zachránil mnoho g obilí. Toto obilí tajně po troškách chodil semlít do mlýna Františka Vrány v Mošnově. Mouku pak odváželi do

úschovy před německými okupanty do Hartu, kde byla u Tománka Miloše čís. 35 ukryta až do osvobození, a tak mohl ihned po osvobození zásobiti čerstvým chlebem naše občany.

Aby se předešlo různým neštěstím vzniklým výbuchem střeliva pohozeného po přešlé frontě, byl ustanoven člen místního Národního výboru Ludvík Hýl, aby se postaral o zneškodnění střeliva a výbušnin.

K zajištění pořádku ve zdejší obci bylo pořádáno na četnické stanici ve Staré Vsi o zřízení četnické stanice v Petřvaldě. Četnická stanice vyhověla naší žádosti a odeslala dva členy stáže š.str. Františka Kuřa a str. Františka Slavíka, aby jako vedoucí vykonali bezpečnostní službu. Denní a noční hlídky obstarávali členové místní národní stráže.

Opravy poškozených budov

Aby místní občané, jejichž domy byly těžce poškozené, mohli započati s nejnnutnějšími opravami. Bylo rozhodnuto uvolniti jim klády, které před tím sloužily jako úzávěry na okresní silnici při mostu přes Trnávku a na můstku na Dvorku a podati žádost o uvolnění cihly a křídlice v kunvaldské cihelně.

Všichni občané snažili se velmi rychle upravit svou poškozenou obec, při čemž byl také zabaven německé firmě autobus na dřevoplyn, který sloužil k dopravě místních dělmíků do kopřivnických závodů "Tatra", protože Václavu Tichopadovi, autodopravci byl zabaven ruskou armádou k sanitní službě jeho autobus, bylo dohodnuto aby jeho náhradou za tento vůz, byl mu dán k dispozici autobus německé společnosti. Současně byla povolena Antonínu Zídkovi a Jindřichovi Peluchovi žádost o obnovení hostinské koncese.

První kulturní činnosti v osvobozené obci byla na žádost místní mládeže povolena v neděli 20. května 1945 taneční zábava. Čistý výdělek byl odveden Národnímu výboru.

Doplnění místního národního výboru.

Po ustanovení komunistické strany ve zdejší obci v neděli 20. května 1945, bylo nutno přetvořiti místní Národní výbor. Po dohodě zůstalo následující složení: Komunistická strana: Piša Josef, obchodník č. 105, Sklenák Jan, domkář č. 14, Sklenák Karel, dělník č. 146, Tichopád Josef, dělník č. 92. Strana čes. socialistů: Jurák Alois, učitel č. 6, Šmerda František, pošt. rev. v. v. č. 147, Tyleček Vilém, dílenský č. 137, Mácha Alois, domkář č. 89. Strana soc. demokratů: Kovalčík František, domkář č. 41, Adamík Josef, hutník č. 130, Adamík Arnošt, hutník č. 146.

Strana lidová: Klečka Jasef, zednický mistr č. 83 , Hlisnikovský Alfons, farář č. 81 , Tichopád Rudolf, rolník č.31. Mimo strany: Blahut Jasef, říd. učitel č. 176 , Stuchlý Josef, rolník č. 85

Členové místní komunistické strany uplatňují nárok , aby do okresního Národního výboru byl zvolen za zdejší obec člen této strany. Dosavadní zástupce Klečka Josef byl tímto odvolán.

Zajištění potravin k 30. 5. 1945

Jelikož Němci nemohou býti samozásobiteli a mají nárok na příděl potravin v takovém jako měli dříve židé, bylo ustanoveno aby i Dvorečtí Němci byli tímto opatřením postiženi. Zásobí obilí byly jim odňaty a uvolněny k zásobování místního obyvatelstva. Tímto bylo zajištěno a do mlýna k semletí odvezeno: ~~20, 22 g rži~~, 20, 22 g rži, 3, 82 g pšenice a 1 kg mouky bylo odvezeno do pekárny k Frýdeckému. Masové a chlebové lístky vydány na 14 dnů do 10. června včetně. Příděl na osobu 1/2 masa , 3 kg chleba. Pro naprostý nedostatek omastku pořídil se seznam nejnnutnějších spotřebitelů, kteří se podělili 10 dkg loje na osobu. Rovněž příděl vajíček byl stanoven pro toto období na 2 kusy pro osobu. Na správné rozdělování omastku a masa dohlíželi členové zásobovací komise: Blahut Alois, Šmerda František, Lednický František, Sklenák Karel, Stuchlý Josef.

V této době konsumní družstvo "Budoucnost" zažádalo o uvolnění obchodní místnosti v naší obci v domě č. 18. Tehdejší obchodník Čapka Jaroslav se dle jeho výpovědi přestěhoval do Mošnova.

Jako pokladník obce byl navržen a jednohlasně zvolen člen Národního výboru Klečka Josef, který pokladnictví obce vedl již dříve do 10.10. 1938.

Aby se zajistil alespoň částečně příjem peněz do chudobné obecní pokladny, byl stanoven obecní poplatek za úřední výkon a to za vyhotovení osobního průkazu 5 Kčs, za potvrzení všeho druhu 3 Kčs.

Ustavení místní národní rady

Aby místní národní výbor v počtu 18 členů nemusel se scházet ke schůzím tak často, doposud bylo 9 schůzí za měsíc Květen , byl dán návrh na ustanovení místní národní rady, v níž budou zástupci čtyř politických stran, z každé po jednom členu a 2 členové mimo strany. Zvoleni byli: Sklenák Karel, za stranu komunistickou, Mácha Alois, za stranu českých socialistů, Adamík Arnošt, za stranu social. demokratickou, Klečka Josef, za stranu lidovou, Blahut Alois a Stuchlý Josef, mimo strany. V této době dosavadní člen místního národního výboru Sklenák Jan, byl zvolen za člena okresního národního výboru, čímž pozbývá členství v místním Národním výboru a místo něho nastupuje náhradník komunistické

strany Dybalík Viktor. Také další dosavadní člen místního Národního výboru Píša Josef odchází k pobytu do Nové Hůrky. Tím se uvolňuje místo člena komunistické strany v místním Národním výboru a na jeho místo by povolán náhradník této strany Šoška František, dělník č. 5

Zásluhou a obětavostí všech občanů opět pomalu užívá naše obec z těžkých válečných ran, čemuž prospívá i znovuotevření drogerie Vlastimila Dvorského v jeho domě č.p. 170, a také znovuotevření živnosti hostinská a živnosti tabákových výrobků Františka Ručka, kterou pozbyl z nařízení německých úřadů a byl ze své usedlosti vypovězen.

ze zvláštního přípisu okresního národního výboru provede každá obec volby do prozatimního "národního shromáždění" a do zemského a okresního národního výboru. Datum voleb bylo stanoveno na čtvrtek 13. září 1945 ve 20 hodin v sále paní Šeděnkové.

Oslava 28. října 1945

Při prvních oslavách 28. října v osvobozené vlasti, které se připravovaly i v naší obci, pronesl řídící učitel Blahut Alois návrh, aby při těchto oslavách bylo důstojným způsobem vzpománuto našich dvou hrdinů kteří položili své životy v zahraničním odboji a to ulice, kde se Havlík Oldřich narodil byla pojmenována na ulici Oldřicha Havlíka a most přes řeku Lubinu na okresní silnici Petřvald - Petřvaldík až bude znovu postaven, aby nesl jméno ^{Jaroslava} ~~Čestmíra~~ Hlaváče. Tento návrh všemi přítomnými bez námitek schválen a zároveň usneseno bylo náhrobek padlých ruských vojáků na zahradě pana Františka Doštála upravit tak jako by tam všichni u nás padlí hrdinové byli pohřbeni.

Nutno je také zmíniti se o činu profesora Josefa Tylečka, který nabízel svůj pozemek ke stavbě měšťanské školy v naší obci zdarma. V důsledku tohoto bylo rozhodnuto poslati panu Karlu Stejskalovi oznámení, že o koupi jeho pozemku ke stavbě školy se dále jednati nebude / za 1 míru požadoval 30 000 Kčs /.

S přibývajícím časem, který účinně hojil válečné rány v naší obci bylo již pozorovati částečný rozmach činnosti občanů, z nichž také povstává ustanovení místního zemědělského společenstva, které zařídí a provede Josef Stuchlý na schůzi zemědělců dne 10. června 1945 v hostinci u Šeděnků.

Také místní tělocvičná jednota "Sokol" s rostoucí činností žádá o obnovení hostinské koncese na č.p. ~~422~~ 122. Po delší debatě byla žádost dnem 25. listopadu 1945 schválena 10 hlasy proti 7 hlasům.

V této době komunistická strana v Petřvaldě odvolává člena místního národního výboru Šošku Františka a místo něho nastupuje Sklenák Jan bytem v Petřvaldě č. 14.

Současně byla zvolena místní hřbitovní komise. Členové této komise byli zvoleni: Klečka Josef, č.83 , Soška František, č.5 , Klečka Josef, č. 180 , Mácha Alois, č.84 .

Podle ustanovení Místního národního výboru byla zároveň stanovena paní Kotková jako vážný k obecné váze, jako poplatek se vybíralo za každé vážení 5 Kčs.

Zajištění pramenů pitné vody

Dlouho požadovaný zájem o pitnou vodu, která pramení na kapitolním pozemku jenž dosud vlastní Karel Stejskal a který ji toho času již nepotřebuje míní zdejší obec zajistiti pitnou vodu pro všechny občany, zejména do budovy budoucí měšťanské školy.

Zahájení činnosti D.T.J.

Dělnická tělocvičná jednota v Petřvaldě , která ukončila svou činnost tak jako všechny ostatní složky před zábořem německými okupanty obnovila opět svou činnost dne 26. ledna 1946 a do kulturní rady vyslala člena Josefa Klečku.

Schválení obecných poplatků

Schválení pravidel za vybírání poplatků za úřední výkony podle pokynů od Ústředí moravských obcí, měst a okresů mají se vybíratí následující poplatky za úřední výkony:

1. Za vyhotovení vysvědčení / vyjma vysvědčení chudoby nebo nemajetnosti / a podobných duplikátů 5 Kčs
2. Za povolení nahlížení po případě si opatříti opisy ze spisů listin a plánů..... 5 Kčs
3. Za vyhotovení opisu listin za každou i jen započatou stranu, za písemné informace / vyjímaje věci obecních dávek /... 5 Kčs
4. Za povolení dobrovolných dražeb..... 20 Kčs
5. Za doručení vyřízení obecního úřadu poslem..... 1 Kčs
6. Za komisionální řízení..... 1. 110 Kčs
7. Za smírné řízení mezi stranami ve sporu..... 110 Kčs
8. Za zvěropálicejní prohlídku zvířat před vydáním nebo prodloužení dobytčího pasu vybírá obecní poplatek v těchto sazbách:
a/ Z koně..... 10 Kčs
b/ Z vola, býka, krávy nebo jalovice..... 6 Kčs
c/ Z telete, hříběte, vepře, ovce nebo kozy.. .. 4 Kčs
d/ Z kůzlete, jehněte nebo selete... .. 1,50 Kčs

Zvěropálicejní prohlídku doposud v naší obci žádný nekonal a proto byl k tomu účelu stanoven místní občan Dlouhý Alois.

V důsledku změněných poměrů byly zvýšeny i odměny:

Obecnímu poslovi měsíčně.....250 Kčs

Uklízečce obecní kanceláře.....150 Kčs

S velkým úsilím a obětavostí připravit obec po válečném požáru co nejdříve do nejlepšího pořádku bylo cílem všech občanů a tak i s přibývajícím růstem zemědělské výroby bylo nutno do zemědělské komise na výpomoc Ludvíku Kolbemu ještě přivzali Tichpáda Rudolfa a Šindela Vojtěcha.

Sjednocení tělovýchovy

Podle výzvy ministerstva školství a osvěty aby jednotlivé spolky a organizace vyjádřily své stanovisko ke sjednocení tělovýchovy. Také v naší obci na zasedání dne 18. dubna 1946 se sjednocením tělesné výchovy souhlasili členové místního národního výboru i zástupci jednotlivých spolků až na čs, stranu lidovou jejíž zástupci prohlásili, že k sjednocení zaujímají vyčkávací stanovisko.

Schválení a vybírání obecní dávky

Na zasedání Místního národního výboru dne 19. května 1945 byly projednány pravidla o vybírání obecní dávky v následující výši jednotlivých dávek :

1. Za hry v karty, za hru a hráče..... 1 Kčs
2. Za hry na kulečnicku za hráče..... 0,50 Kčs

3. Dávka ze psů: za prvního..... 20 Kčs
za druhého..... 40 Kčs

Obvodní lékař

Nutno je třeba se zmíniti, že na místo obvodního lékaře po osvobození v naší hlásil se Dr, Hořina Zdeněk lékař ze závodní nemocnice ve Vítkovicích , s nástupem 1. července 1946

Nový místní národní výbor

Ustavující schůze nového místního národního výboru dne 4. července 1946
Předmětem schůze bylo ustavení místního národního výboru a volba jeho složek podle směrnic ministerstva vnitra ze dne 13. června 1946.

členové nového místního národního výboru: Komunistická strana: Caláš Alois, dělník č. 45 , Lednický František, rolník č. 56 , Sklenák Karel , dělník č. 146 , Tichopád Josef, dělník č. 92 . Social. demokratická strana: Adamík Arnošt, dělník č. 146 , Richter Alois, rolník č. 51 , Adamík Josef, dělník č. 130 , Dlouhý Alois, domkář č. 29, Vavroš František, domkář č. 193. Strana nar. socialistů: Jurák Alois, učitel č. 6 , Břežný Karel, Dělník č. 71

Tyleček Vilém, dílenský č. 127 , Štyler Josef, dělník č. 24 , Stuchlý Josef, rolník č. 15 . Lidová strana: Klečka Josef, dozorce č. 83 , Hlisnikovský Alfons, farář , Mrkvica Antonín, Krejčovský mistr č. 95, Tichopád Rudolf, rolník č. 31 Zapisovatelem této scúze byl pověřen Adamík Josef. Nový místní národní výbor má 18 členů, po složení slibu všech přítomných členů, byli voleni: Předseda místního nár, výboru: Jurák Alois, učitel. Náměstek předsedy : Adamík Arnošt, dělník. a šest členů rady místního národního výboru včetně předsedy a náměstka. Do rady byli ještě zvoleni: Sllénák Karel, Klečka Josef, Richter Alois a Tyleček Vilém. Po těchto volbách bylo přikročeno k volbám jednotlivých komisí. Zvoleni byli: Komise osvětová: předseda: Blahut Alois, řídící učitel, členové: Caláš Alois, dělník , Myška Karel, dělník , Myška Vojtěch, dělník. Komise zásobovací: předseda: Klečka František, členové: Tichopád Josef, Kovalčík František, Břežný Karel. Komise finanční: předseda: Myška Karel, členové: Tichopád Josef, Myška Vojtěch, Šmerda František . Komise soutěžní: předseda: Mácha Alois, členové: Homola Josef, Lednický František, Adamík Arnošt. Komise rolnická: předseda: Lednický František, členové: Tichopád Rudolf, Richter Alois, Stuchlý Josef. Komise bytová: předseda: Mrkvica Antonín, členové: Sklenák Karel, Vavroš František, Štyler Josef. Pokladníkem obce zvolen člen Místního národního výboru Klečka Josef.

Odsun německých příslušníků

27. června 1946 byli ze zdejší obce, osady Dvorek, odvezeni do Nového Jičína k prvnímu odsunu do německa tito němečtí příslušníci: Dibgl Arnošt č. p. 25 , Dibalová Marie č.p. 25 , Dibalová Herta č.p. 25, Goldová Matylda č.p. 22, Matějková Aurelie č.p. 24, Scheuter Josef č.p. 14, Scheuterová Josefa č.p. 14, Scheuterová Marta č.p. 14, Scheuterová Renáta č.p. 14, Fritschová Anna č.p. 14, Petrová Alžběta č.p. 14, Schneidrová Marie č.p. 16, Scheider Vilém č.p. 16, Schneidrová Alžběta č.p. 16, Scheuterová Matylda č.p. 7, Scheuter Vilém č.p. 7, Scheuter Bernard č.p. 7, Hýlová Marie č.p. 105

K druhému odsunu dne 24. července 1946 byli dopraveni k odsunu tito němečtí příslušníci : Bahnerová Anežka, č.p. 26, , Bahner Vilém č.p. 26, Fridel František č.p. 26, Friedlová Matylda č.p. 26, Friedlová Gertruda č.p. 26, ^{služebná} Kunzová Valerie č.p. 26, Kunz Klaus syn, Kloh Jan č.p. 4, Klohsová Ida č.p. 4, Heinrich Jan č.p. 4, Mathze Rudolf č.p. 13, Mathzheova Anna č.p. 13, Mathzheová Herta č.p. 13, Ungrová Marie č.p. 13, Ungrová Elfrieda č.p. 13, Ottová Marie č.p. 11, Ott Walter č.p. 11, Zeisberger František č.p. 11, Zeisbergrová Anna č.p. 1

Scheuterová Josefa č.p. 29, Scheuterová Marie č.p. 29, Wanková Adéla služebná, Wagnerová Marie služebná, Schmidová Emilie služebná, Simperova Pavla č.p. 20, 30 července byli dopraveni do Nového Jičína k dalšímu odsunu do Německa tyto příslušníci: Friedlová Leopolda č.p. 27, Mácha František č.p. 6, Máchová Marie č.p. 6, Máchová Marie č.p. 6, Máchová Walburga č.p. 6, Máchová Gertruda č.p. 6, 3 srpna 1946 byli dopraveni z osady Dvorku do Nového Jičína k odsunu do Německa další příslušníci: Bortel Viktor č.p. 3, Bortelová Marie č.p. 3, Bortlová Julie č.p. 3, Fritsch Bedřich č.p. 9, Fritschová Anna č.p. 9, Fritschová Marie, Fritschová, Hornová Anna č.p. 24, Matějková Charlotte č.p. 24, Matějková Helma č.p. 24, Matějková Brigita č.p. 24, Hrabovský Alois č.p. 24, Matzke Jan, č.p. 12, Matzková Karolína č.p. 12, Ott Karel přišel k odsunu z Frýdku, Ott Karel přišel k odsunu z Frýdku, Ottová Matylda služebná, Ott Helmut služebník, Ott Kurt přišel k odsunu z Písečné nad Dyjí Šeděnková Ida č.p. 15, Schneiderova Julie č.p. 18, Schneider Alfred č.p. 18, Schneiderová Terezie č.p. 18, Schneider Adolf č.p. 18, Thill Viktor č.p. 39, Thillová Marie č.p. 39, Veřmiřovský Antonín č.p. 19, Veřmiřovská Amalie č.p. 19, Veřmiřovský Hubert č.p. 19

Tímto odsunem byli odsunuti již všichni Němci ze zdejší obce až na pan Langovou Německé příslušnice po bývalém četnickém strážmistru. Její odsun byl proveden prostřednictvím vyslanectví holandského v Praze do Holandska.

Zvelebování obce

Prvořadým úkolem bylo opět jednání o zřízení obecního vodovodu s připojením také na obec Hartý což vzniklo z jednání o sloučení obce Petřvaldu s obcí Hartý.

Z pozdějšího jednání o výstavbě skupinového vodovodu měly se připojit kromě Petřvaldu a Hartů také Petřvaldík a Košatka nad Odrou a došlo-li by ke stavbě voda by se pobírala z osady Dvorku.

Pro zesílení elektrické sítě rozhodlo se ředitelství elektráren postavit v naší obci dva transformátory a dosavadní transformátor zrušit.

Majetek německého příslušníka Josefa Lutze bytem v Albrechtíčkách, který se nachází v naší obci posestávajícího se z obytného domu č. 18 a 1,28 ha pozemků, byl podle usnesení ~~obce~~ místního národního výboru přidělen obci Petřvaldu.

O úpravě řeky Lubiny, která způsobuje při povodních veliké škody bylo usneseno bezpodmínečně trvat na úpravě nejvíce postižených břehů.

Započaté práce u regulace řeky Lubiny velmi pomalu pokračovaly v důsledku naprostého nedostatku pracovních sil. Na schůzi dne 8. prosince 1947 bylo usneseno všemi přítomnými členy Místního národního výboru aby v připravovaném pětiletém plánu bylo pokračováno ve výstavbě a zvelebení naší obce.

Změna místního národního výboru po "únorových událostech"

Po uplynutí delší doby byly provedeny po "únorových událostech" následující změny Místního národního výboru na schůzi dne 13. března 1948 kterou zahájil nový předseda místního národního výboru Lednický František, rolník č.p. 56

Do jednotlivých komisí byli zvoleni: Komise vyživovací: Lednický František, současně předseda MNV, členové: Vavroš František, domkář č.p. 103, Gavorová Božena, v domácnosti č.p. 134, Žůrovec Karel, rolník č.p. 35, Dlouhý Alois, domkář č.p. 29, Homola Josef, rolník č.p. 26, Břežný František, rolník č.p. 68, Šíp Josef, domkář č.p. 66, Lénert Viktor, domkář č.p. 20, Tichopád Rudolf, rolník č.p. 31, Komise zemědělská: předseda: Richter Alois, rolník č.p. 51, členové: Caláš Alois, dělník č.p. 45, Lénert Viktor, domkář č.p. 20, Homola Josef, rolník č.p. 26, Stuchlý Josef, dělník č.p. 83, Šíp Josef, domkář č.p. 66, Komise zásobovací: předseda: Mrkvica Antonín, krejčí mistr č.p. 95, členové: Kovalčík František, domkář č.p. 41, Tichopád Josef, dělník č.p. 92, Břežný Karel, dělník č.p. 91, Komise bytová: předseda: Mrkvica Antonín, krejčí mistr č.p. 95, členové: Sklenák Karel, dělník č.p. 146, Vavroš František, domkář č.p. 103, Žůrovec Vladimír, dělník č.p. 29, Komise osvětová: předseda: Kotek Karel, autodopravce č.p. 161, členové: Olejčík Vladimír, dělník č.p. 49, Šeděnka Felix, dělník č.p. 118, Myška Vojtěch, dělník č.p. 135, Břežný Karel, dělník č.p. 71, Komise finanční: předseda: Tichopád Josef, dělník č.p. 92, členové: Chvostek Ludvík, domkář č.p. 43, Myška Vojtěch, dělník č.p. 135, Břežný Karel, dělník č.p. 71, Komise mlékařská: předseda: Dlouhý Alois, domkář č.p. 29, členové: Staniševský Jan, domkář č.p. 152, Břežný František, rolník č.p. 68, Lénert Jaroslav, rolník č.p. 27, Školní rada: předseda: Kotek Karel, autodopravce č.p. 161, členové: Tichopád Oldřich, autodopravce č.p. 27, Myška Vojtěch, dělník č.p. 135, Dlouhý Rudolf, dělník č.p. 140. Rada Místního národního výboru: Lednický František, rolník č.p. 56, Vavroš František, domkář č.p. 103, Sklenák Karel, dělník č.p. 146, Richter Alois, rolník č.p. 51, Šíp Josef, domkář č.p. 66, Mrkvica Antonín, krejčí mistr č.p. 95

Funkci obecního pokladníka zastává Sedláček Václav. Obecním tajemníkem

byl za souhlasu všech členů místního národního výboru ustanoven učitel Alois Jurák.

Našemu občanu Oldřichu Havlíkovi rtm. letectva v záloze udělil prezident Československé republiky v uznání bojových zásluh, které získal v boji za osvobození republiky Československé jako účastník národního odboje - Československý válečný kříž 1939-Im memoriam. Válečný kříž byl odevzdán pozůstalým 23. května 1948 velitelem pluku pplk. letectva Jaroslavem Rýdlem z Přerova

Zřízení obecního rozhlasu

S přibývajícím růstem poválečného vývoje bylo nutno pro zdolání písařských prací s vedením zemědělské agendy přibrati na výpomoc člena Místního národního výboru Dlouhého Aloise, jemuž byla stanovena měsíční odměna 400- Kčs

Současně bylo také jednáno o zřízení rozhlasu v naší obci. Pověřen byl k jednání s firmou "A-Zett" radio v Brně řídící učitel Blahut Alois. Se souhlasem členů Místního národního výboru byla vyžádána ta nabídka firmy Meniška z Fulneku.

Přijetí nových členů MNV

Místnímu národnímu výboru byli doplněni dne 15. února 1949 tito noví členové: praporčík stráže národní bezpečnosti Tuček Jan, Bombela Valentin, horník č.p.152. Výdej a agendu odběrních listů převzal Novák František, skladník místo Šmerdy Františka.

Škola v letech 1945- 1948

Dle zápisů v kronice vyučovalo se od roku 1944 ve čtyřech třídách o 130 - 185 žácích, včetně asi 20 žáků z Hartů. Tehdy bylo osm postupných ročníků. Často se vyučovalo zvláště za okupace jen ve třech třídách.

Od osvobození má škola jen prvních pět postupných ročníků. starší žáci navštěvovali okolní střední školy / dříve měšťanské / ve Staré Vsi a v Příboře. Vyučuje se zase jen ve třech třídách. V únoru 1946 sestavila se nová místní školní rada ve které byli zvoleni: Kotek Karel za stranu komunistickou, Tichopád Oldřich za ~~star~~ stranu social. demokratickou, Myška Vojtěch za stranu lidovou, Dlouhý Rudolf za stranu nár. socialistickou, Blahut Alois řídící učitel za učitelský sbor, Jurák Alois jako zapisovatel.

Na "národní směně vítězství" vyčistilo 28 petřvaldských žen celou školu dne 21. března 1948 zdarma.

V dubnu byli žáci poučeni o spojenectví a přátelství Čechů a Slováků s bratrskými národy Sovětského svazu a zdůrazněn význam trvalého "československo - sovětského přátelství"

Na paměť tohoto přátelství a jako výraz úcty a vděčnosti a oddanosti byl podle vynesení ministerstva školství a osvěty z 10. března 1948 ve všech učebnách na čelném místě umístěn portrét J. V. Stalina.

Novým školským zákonem ze dne 21. dubna 1948 dostalo se veškeré československé mládeži jednotné výchovy a vzdělání na školách národních a středních. Docházka školní se prodloužila o jeden rok.

Při oslavě vítězství 8. května 1945 bylo zdůrazněno, že vítězství nad okupanty v roce 1945 přidružilo se únorem 1948 i vítězství lid. demokracie. Žáci se dozvěděli o vyhlášení nové ústavy republiky Československé a výročí založení nové univerzity před 600 lety a 150 letech od narození Františka Palackého, o květnových do Národního shromáždění s jednotnou kandidátní listinou Národní fronty a bílými lístky pro opozici.

V této době zvěděli také žáci, že prezident Edvard Beneš se vzdal presidentského úřadu a o nově zvoleném presidentu republiky Československé Klementu Gottwaldovi a 9. všesokolském sletu.

V rámci památných dnů pověděli učitelé v září 1948 žákům o úmrtí druhého československého presidenta dr. Edvarda Beneše, také vzpoměli 12. výročí úmrtí presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka, 10. výročí Mnichova, oslavili 30. výročí vzniku republiky československé, 5. výročí dobytí Kyjeva za účasti 1. československé samostatné brigády, 31. výročí Říjnové revoluce, 52. narozenin třetího prezidenta republiky Klementa Gottwalda, dělníka a vůdce všeho pracujícího lidu československa a 69. narozenin generalisima J. V. Stalina, neúnavného bojovníka za socialismus, největšího státníka a vůdce národů SSSR. Žáci byli poučeni o dokončení "dvouletého plánu" a o prvním československém "pětiletém plánu".

Ve školním roce 1948/49 byla provedena oprava vnějšku školní budovy a vnitřek obohacen o mnohé nové zařízení z peněz místní školní rady i Sdružení rodičů a přátel školy, za zmínku stojí i zavedení rozhlasu do jednotlivých tříd, firmou Karel Menička z Fulneku umožněného štědrým darem kmotrů školy.

Ve školním roce 1945/46 navštěvovalo školu : chlapců 38, děvčat 43
Z Petřvaldu navštěvovalo žáků 64, z Petřvaldíku 1 žák, z Hartů 11 žáků
Náboženství: řím. katolické: 70 žáků, československé: 11 žáků.

Ve školním roce 1946/47 navštěvovalo školu: chlapců 51, děvčat 42.
Z Petřvaldu 77 žáků, z Hartů 16 žáků. Náboženství: řím. katolické: 82, československé 11 žáků.

Ve školním roce 1947/48 navštěvovalo školu: chlapců 54, děvčat 37,
z Petřvaldu 76 žáků, z Hartů 15 žáků. Náboženství: římsko katolické 77

československé: 11 žáků , pravoslavné: 3 žáci. Ve školním roce 1948, 1949 navštěvovalo školu: chlapců 51, děvčat 40. Z Petřvaldu 76 žáků, z Hartů 15 žáků. Naboženství: řím. katolické 77 žáků, československé 10 žáků, pravoslavné 3 žáci, evangelické 1 žák.

Sbor dobrovolných hasičů

V osvobozeném Petřvaldě je nadále náčelníkem i starostou Chvostek Ludvík až do nových voleb ve sboru, po nichž je opět zvolen starostou a náčelníkem Klečka Josef č.p. 180

V roce 1947 zakoupil nový sbor z vlastních prostředků spodek motorového vozidla za 24 000 Kčs a za úpravu zbrojního vozu pro mužstvo za 8 000 Kčs a za další doplňky výzbroje za 8 000 Kčs.

Ze starého zbrojního vozu koňmi taženého dal sbor na svůj náklad pořídit pohřební vůz a věnoval jej obci. Tím přestalo na vzdálený hřbitov nošení rakví na nosítkách. První pohřeb s pohřebním vozem měl rolník výměnkář Karel Poštulka z č.p. 20 26 dne 10. dubna 1949. Když se rozpustila československá strana soc. demokratická, věnovala na důstojné vypravení pohřebního vozu 10 000 Kčs s jedinou podmínkou propůjčit jej bývalým členům strany na jejich poslední cestu z daru. V roce 1947 po zemřelém náčelníku Josefu Klečkovi byl zvolen náčelníkem Bohuslav Soška z č.p. 5. Když se po roce vzdal své funkce, byl zvolen na jeho místo Antonín Mrkvica z č.p. 95 . Ten stáří ustoupil mladému zvolenému náčelníku Robertu Šeděnkovi z č.p. 21

Stanice SNB

Když byla naše obec osvobozena tak již 12. května 1945 na žádost Místního národního výboru byla znovu zřízena stanice SNB. Jako první přišli štábní strážmistři Kuře František a Slavík František, k nim přibyl 3. června 1945 Bělík Jaroslav. Velitelem stanice byl jmenován 30. prosince 1945 vrchní strážmistr Josef Bosák. Od 1. března 1948 byl jmenován velitelem vrchní strážmistr Jan Tuček narozen 23. června 1906 v Lanžhotě na Jižní Moravě.

Ani katastrofální sucho, která nás postihlo v roce 1947 nezůstalo lhostejno místní " strážní národní bezpečnosti " a má o něm záznam i ve své vlastní kronice.

Začátek roku 1948, vznik rozporů mezi politickými stranami Národní fronty a po nich významné únorové události proběhly v naší obci hladce. Byly provedeny změny jen v předsednictví místního národního výboru, kde místo učitele Juráka Aloise, nastoupil rolník Lednický František z č.p. 56 a některé osobní změny v obecních komisích.

legitimace bylo vybráno 1 406 Kčs. Za tento obnos byly zakoupeny další knihy.

Mateřská škola

Po osvobození zřízena byla 15. prosince 1945 česká mateřská škola v 1. třídě obecní školy a byl zakoupen pro ni nábytek od firmy Thonet ve Frenštátě. Zatímním správcem byl řídící učitel obecní školy Blahuš Alois. Školu navštěvovalo od začátku 19 chlapců a 24 děvčat, z nich 17 dětí pětiletých, 9 dětí čtyřletých a 7 dětí tříletých. Zaměstnávala je učitelka Marie Vantuchová z Nové Bělé. Ve školním roce 1946/47 chodilo do mateřské školy 14 chlapců a jedenáct děvčat. Tehdy byly zakoupeny hračky, loutky a drobnosti k zaměstnání dětí za 3 000 Kčs od zemského národního výboru / expositura / v Ostravě.

Rok zkončil s 11 chlapci a 11 děvčaty. Ve školním roce 1947/48 bylo ve škole 10 chlapců a 10 děvčat, které zase učila Marie Vantuchová. V tomto roce dostala Mateřská škola skříň na potřeby, hračky, knihy a dlouhou polici na odkládání oděvů, botů a různých dětských potřeb. Na konci roku bylo ve škole 13 chlapců a 12 dívek. Školní rok 1948/49 přinesl změnu ve správě mateřské školy. Byla oddělena od správy obecní školy. Učitelka Marie Vantuchová se provdala a po jejím odchodu přišla za ni učitelka Irena Bílská z Děrného u Fulneku jako zatímní ředitelka osamostatněné mateřské školy.

V téže školním roce 1948/49 převzali patronát nad spojenou ještě národní a mateřskou školou dělníci z mostárny Vítkovických železáren. V tomto roce bylo v mateřské škole 13 chlapců a 12 dívek.

Sběrna mléka

PO osvobození byla sběrna znovu převzata do Ostravy a tento stav trval do roku 1949, kdy byly místnosti sběrny nově upraveny a přiděleny chladicí stroje. V důsledku nového rozdělení okresů v ostravském kraji, byla zdejší sběrna přidělena "kravařskému mlékárenskému družstvu" v Kuníně u Nového Jičína.

Vedoucím sběrny je posud Ludvík Chvostek z č.p. 43. Jako pomocníci měl svou dceru Vlastu Chvostkovou a Štěpánku Vjaclovskou z č.p. 171. Vzorky mléka pro pravidelné zjišťování tučnosti odebírali Lednický František z č.p. 56 a Dlouhý Alois z č.p. 29. Dostávali 1, 50 za jeden vzorek. Tučnost mléka kolísala mezi 3,4 - 3,5 % celkový denní sběr se pohyboval mezi 600 - 950 litrů.

Kostel a fara

Za velikých obtíží byly zahájeny opravné práce na pobořeném kostele dne 8. dubna 1946. Nebylo totiž dosti stavebního materiálu a když se materiál sehnal, nebylo zase tesařů. Když se našli tesaři, nebylo

Osvětová činnost

Místní osvětová rada se ustavila v září 1945 Prvním předsedou byl zvolen řídící učitel Blahut Alois, který zároveň zastával funkci tajemníka místní rady osvětové. V březnu byl zvolen předsedou místní rady osvětové zubní technik Tomášek Adolf a od února 1949 do konce roku 1949 byl předsedou vrchní strážmistr SNB Jan Tuček.

Osvětová beseda pořádala především různé kurzy a spočupůsobila při podnicích, které pořádaly masové organizace. Kromě obvyklých a vžitých oslav a kromě filmových představení pořádala i výstavy knih. Kulturní činnost v roce 1950 se rozvíjela sedmi přednáškami: Dojmy ze Sovětského svazu. Škůdci ovocných stromů. Ochrana proti požáru. Mičurin a jeho pokračovatelé. Škůdci ovocných stromů. President Klement Gottwald. Vysazování stromů. Dále pak veřejnými projevy, manifestacemi, akademii, divadelními představeními místních ochotníků, dvěma koncerty místních hudebníků, třemi tělovýchovnými podniky mičurinským kursem, devíti plesy a tanečními zábavami na nichž se podíleli: Sokol 2 plesy, 1 ples Národní fronta, 1 Sbor dob. hasičů, 2 plesy komunistická strana, 1 Jednotné zemědělské družstvo a 1 ples Místní národní výbor.

Obecní knihovna

Lidová obecní knihovna byla po osvobození otevřena v březnu 1946. Tehdy vedl její správu Karel Myška z č.p. 57. V květnu 1948 převzala správu knihovny učitelka Božena Dokulířová a vedla ji do konce listopadu 1950. V letech 1951 - 1953 vedla knihovnu učitelka mateřské škol Irena Bílská.

Knihovna měnila často své sídlo. Byla umístěna ve škole, v "zámku" č. též na místním národním výboře i v hostinci u Pěluchů. V únoru 1951 vlastnila knihovna 591 knih. K ní je přičleněna Gottwaldova knihovna s 61 knihami. Svazků v knihovně stále přibývalo což v dřívějších dobách nebývalo. Některé nevhodné a zastaralé knihy byly postupně z knihovny vyřazeny, ale vzestup počtu knih tím nebyl nijak zadržen ani zastaven. Knihy se půjčovaly jednou v týdnu vždy ve čtvrtek. Počet čtenářů jen pomalu rostl.

V roce 1952 půjčovalo z knihovny 46 čtenářů z nich 27 z mládeže do 15 let. Během roku přibylo nových 76 svazků, takže k 1. lednu 1953 měla knihovna 836 svazků.

Z rozpočtu Místního národního výboru bylo zakoupeno 8 knih. V srpnu 1952 provedl krajský knihovnický inspektor Josef Cimmer revizi knihovny při které bylo vyřazeno 157 knih. Za zapůjčené knihy a čtenářské

zase mědi, když pak byla měď, chyběly měděné hřebíky. K tomu po stržení staré střechy přišlo období častých a prudkých dešťů. Hotový deskový kryt kostela čekal pak přes týden na klempíře. Obětaví zdejší farníci přicházeli mimo své práce na polích a po směrech v průmyslu, aby pomohli při obnově kostela.

Celková oprava válkou poškozeného kostela byla provedena za 53600 Kčs včetně dluhu něco přes 200 000 Kčs. Ve své zprávě z května 1947 se pan Alois Hlisenkovský zmiňuje o rekvisici nejstaršího zvonu z roku 1564. Zvon byl německými okupanty z věže sňat a odvezen 7. února 1942. Přes poválečné pátrání nezůstalo po něm stopy, ač mnohé zvony se po válce v Německu našly, Zůstal tedy v kostele ze starých čtyř zvonů jen ten nejmenší ve vížce nad hlavním oltářem a dva novější železné s příměsí stříbrné oceli z roku 1920 - ~~něhž-je-zmínka-~~

Sokol

Bývalí činovníci Sokola z roku 1938 si opravdu tak nepředstavovali a nevěděli mají-li dát sokolovnu do pořádku nebo ne. Vždyť i čeští lidé vydrancovali ze sokolovny všechno, co tam dovezl německý majitel, ba dokonce i sklo z oken vybírali a zasklívali jím svoje okna vytlučena ve frontových bojích.

Zvítězila láska k sokolské věci a po odvezení motorů ze sokolovny v září 1945 a když Místní národní výbor neprojevil zájem o sokolovnu, sami členové si ji vyčistili vymalovali i vytlučená okna zasklívali. A tu se znovu našlo několik českých lidí, kteří křičeli, že do sokolovny je skla dost a pro obytné chalupy nic, že okna vytlučkou, čímž bratři byli i v noci nuceni sokolovnu hlídat. Tak to vybadalo v říjnu 1945 po šesti měsících německého osvobození z německého poddanství.

Kopřivnická továrna zaplatila za nájem místnímu Sokolu 4 000 Kčs a to byly všechny peníze, které dostal místní Sokol za všechny rozzebraný inventář a zničenou sokolovnu. Dokonce i fond národní obrany v Ostravě žádal o zaplacení 126 000 Kčs za převedení sokolovny v Pozemkových knihách do majetku sokola s podotknutím, že je to majetek německý.

Tato věc není ještě k dnešnímu dni vyřízena a tak sokolovna je stále ještě v Pozemkové knize připsána Němci Josefu Krzotkovi ačkoliv se již píše rok 1951.

Z těch 4 000 Kčs které dostali místní sokolové od továrny z Kopřivnice opravili v měsíci říjnu 1945 elektrické ~~vedení~~ osvětlení. Peníze pro zasklení oken vybrali členové Sokola mezi sebou a tak sokolovna alespoň částečně byla připravena pro oslavu prvního 28. října 1945 ~~bez~~ ^o

po osvobození. Protože 28. října 1945 bylo velmi krásné počasí konala se oslava venku a tak první podnik v sokolovně byl teprve na Mikuláše 10. prosince 1945 v kterýžto den sehrál Sokol divadelní hru "Pasekáři". Bylo to první divadlo po sedmi letech přičemž se sešlo lidu z celého okolí.

Dne 17. prosince 1945 byl promítán první film po osvobození "dívčica z Beskyd". Kinopromítací přístroj s příslušenstvím byl nalezen v Kralovicích u Bruntálu a dovezen autem bratra Alberta Ševčíka zdarma za asistence velitele četnické stanice v Petřvaldě vrchního strážmistra Františka Kuře. Taktéž byl v Karlovicích i kinooperátor bratr Ludvík Caláš jako odborník a znalec našeho kinového zařízení. Ten ihned poznal náš majetek a všechno scházelo jako: promítací plátno, lampy i reproduktor. Tyto části nám dodala firma Kinoelektrik Praha a tím nám umožnila promítání filmu již v prosinci 1945.

První sokolská schůze po osvobození byla v sobotu 5. ledne 1946 jako příprava pro valnou hromadu 6. ledna 1946. Přítomno bylo 76 bratrů a 43 sester celkem 119 osob.

Činovníci v roce 1946 byli zvoleni: starosta: Vavroš Josef, místostarosta: Šindel Vojtěch, náčelník: Kolbe Ladislav, náčelnice: Vidličková Jarmila, vzdělavatel: Blahut Alois, jedmatel: Dvorský Miroslav, pokladník: Tyleček Vilém.

Kino bylo zestátněno a jednota Sokol dostává jen malé nájemné asi 5-6 % tržby. Vedoucím byl jmenován státním ředitelstvím filmu Vavroš Josef. V roce 1946 byly 2 valné hromady, 12 schůzí správného výboru, 3 členské schůze, 1 veřejné cvičení, 1 dožínková slavnost, 1 akademie a 1 kabaret. Divadelní odbor Sokola hrál divadelní hry pod firmou místní rady osvětové. Byly též pořádány 3 školy a 4 přednášky.

Stav členstva v roce 1946 byl: 110 mužů, 58 žen, 14 dorostenců 15 dorostenek, 29 žáků, 27 žiček.

V roce 1946 byly provedeny opravy v sokolovně za obnos 357 000 Kč. Byla provedena nová parketová podlaha v malém a velkém sále se vším příslušenstvím, zakoupeno 280 židlí, úplně nově vybavené jeviště, nový vodovod, propadliště pro hudebníky a mnoho ještě menších oprav. Na tyto všechny práce na mimořádné valné hromadě odhlasované pracovní povinnost 20 hodin na každého člena. Členové odpracovali celkem 2 318 hodin. Bratr Kolbe Ludvík sám odpracoval 15+ 115 hodin.

V roce 1946 bylo první veřejné cvičení po osvobození. Bylo to ne zdařilejší cvičení od založení jednoty. V ten den byla

sokolovna se všemi opravami hřtova. Na cvičení bylo mnoho občanů z celého okolí celkem i s mládeží na 860 lidí tísnilo se v zahradě sokolovny i ve všech místnostech.

Na valné hromadě 5. ledna 1947 bylo přítomno 76 bratří a 36 sester celkem 129 členů. Zvolení činnovníci: starosta: Vavroš Josef, místostarosta: Šindel Vojtěch, náčelník: Kolbe Ludvík, náčelnice: Feielhauerová Věra, vzdělavatel: Tyleček Lubomír, jednatel: Břežný Karel, pokladník: Tyleček Vilém. V roce 1947 bylo 7 schůzí správního výboru a 2 schůze členské. Předneseno bylo 71 proslovů 15 přednášek a 1 ideová škola pro nové členy.

V roce 1947 hráli divadelní ochotníci 8 divadelních her pod záštitou místní rady osvětové. Sokol sám pořádal kabaret, maškarní ples, dětské radovánky, veřejné cvičení, dožínkovou slavnost, tělocvičnou akademii, vzpomínku na presidenta Osvoboditele T. G. Masarika a okrskovou akademii.

Stav členstva v roce 1947 byl: 93 mužů, 51 žen, 17 dorostenců, 1 dorostenek, 22 žáků, 34 žaček. Také v roce 1947 pracovali členové Sokola na přestavbě sokolovny. Byla provedena úplná přestavba kuchyně, podlahy jeviště, všech záchodů, vykopání nového sklepa i s jeho kanalisací, přestavba hostinské místnosti, všech chodeb, pokladny a dveří. Muži odpracovali na těchto přestavbách 24,38 hodin, ženy 126 hodin, dorostenci 346 hodin. Za materiál a práci odborníků bylo zapláceno 129 207 Kčs.

Valná hromada se konala 11. ledna 1948 za přítomnosti 69 mužů, 41 žen, 2 žáků a 3 hostů, celkem bylo 121 účastníků.

Stav členstva v roce 1948 byl: 93 mužů, 51 žen, 17 dorostenců, 1 dorostenek, 22 žáků a 34 žákyň. Činnovníci Sokola v roce 1948 byli zvoleni: starosta: Vavroš Josef, místostarosta: Šindel Vojtěch, náčelník: Kolbe Ludvík, náčelnice: Feielhauerová Věra, vzdělavatel: Tyleček Lubomír, jednatel: Břežný Karel, pokladník: Tyleček Vilém. V roce 1948 pořádal Sokol: maškarní ples, kabaret, poslední léto presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka, velmi úspěšný koncert 78 členů žákovské hudby sokolské župy Moravskoslezské z Ostravy a divadelní soutěž tří aktovek z obce Petřvaldu, Mošnova a Skotnice.

Sjednocení tělovýchovy v naší obci

Dne 11. dubna 1948 vstoupili členové Dělnické tělocvičné jednoty v Petřvaldě do místní jednoty Sokola. Dělnické tělocvičné jednoty byly vládním nařízením zrušeny a její členové, kteří vstoupili do

Sokola stali se pravoplatnými členy Sokola po absolvování ideové zkoušky. Celkem přistoupilo jen 18 členů většinou mladých. Ze starších členů nevstoupil ani jeden.

Po hospodářské stránce získal Sokol hrazdua bradla. Sokolský divadelní odbor se ustavil 5. května 1948. Téhož roku účastnila se jednotka okraťového veřejného cvičení v Košatce, župního sletu dorostu a žatstva v Ostravě - Mariánských horách, župního sletu členstva tamtéž, sletu žatstva v Praze a sletu členstva také v Praze.

V červenci konala jednotka veřejné cvičení v Praze Petřvaldč a v srpnu veřejné cvičení v pobočce Sokola v Mošnově.

V prosinci divadelní odbor sehrál dvakráte hru "Perly panny Scrafiky" a také konala se Vánoční nadílka. V roce 1948 bylo 5 schůzí správního výboru, valná hromada, proneseno 73 proslovů a 10 přednášek.

Československý svaz mládeže

Prvotní skupina Československého svazu mládeže byla u nás založena v roce 1945. Prvním předsedou byl zvolen Klímek Karel z č.p. 46, po něm byl zvolen jako druhý předseda Hložanka Radim z č.p. 135. Svaz mládeže provozoval spíše činnost tělovýchovnou a zábavnou a do roka se rozešla.

17. dubna 1948 byla znovu utvořena skupina Československého svazu mládeže jejíž činnost měla již více činnosti kulturní a výchovné. Předsedou nové organizace byl zvolen: Vavroš Milan č.p. 103, členové: Gavorová Libuše č.p. 133, Gavor Jan č.p. 133, Žurovec Miroslav č.p. 35, Lednický Jaromír č.p. 56, Sedláček Josef č.p. 50, Sošková Bohuslava č.p. 5, Mentlík Zdeněk č.p. 23.

Akční výbor národní fronty

Podle informací vrchního strážmistra Stráža národní bezpečnosti Jana Tučka byl v důsledku únorových událostí v roce 1948 založen i v naší obci Místní akční výbor národní fronty. Prvním předsedou byl zvolen: Dvorský Miroslav, úředník č.p. 12. Členy akčního výboru po jeho založení byli zvoleni: za stranu komunistickou: Gavorová Božena č.p. 178, Opler Felix č.p. 104, Bombela Valentin č.p. 152, za stranu soc. demokratů: Hýk Ludvík č.p. 19, Klímek Felix č.p. 34, za stranu nár. socialistů: Šíp Josef č.p. 158, za stranu lidovou: Mrkvica Antonín č.p. 95, za Sokol: Kolbe Ludvík, za jednotný svaz zemědělců: Sedláček Václav č.p. 97, za hasičský sbor: Soška Bohuslav č.p. 5, za občanskou záložnu: Lednický František č.p. 56, za českosl. svaz mládeže: Vavroš Milan č.p. 103.

Z veřejného prohlášení ze dne 29. února 1948 prohlásil Místní akční výbor národní fronty: " Voláme všechny občany ke klidu a plnění pracovních úkolů. Voláme k ostražitosti a upozorňujeme že budeme tvrdě postupovati proti těm, kteří by chtěli způsobiti neklid nebo překážky či sabotáže v budovatelské práci pro naši republiku. Voláme všechny k jednotě, svornosti a plnění svých úkolů čímž zajistí blahobyť a štěstí všech pracujících."

Dosavadní předseda Dvorský Miroslav, byl ve funkci předsedy do srpna 1948. Po něm byl zvolen Sklenák Jan č.p. 14, který byl ve funkci do 6. prosince 1949.

Československá strana social. demokratická

Po osvobození činnost social. strany demokratické pokračovala za předsedování Adamíka Arnošta, který se pak v lednu 1948 vzdal své funkce. Po něm nastoupil do čela strany Hýl Ludvík č.p. 19, ale činnost strany v brzké době ustala. Po únorových událostech v roce 1948 se strana rozpustila. Sloučení s komunistickou stranou v naší obci nebylo provedeno.

Komunistická strana československá

Brzy po osvobození od německých okupantů byla založena Komunistická strana československá v Petřvaldě dne 15. května 1945. Prvním předsedou byl zvolen Dybalík Viktor č.p. 146, po něm převzal vedení strany Tichopád Josef č.p. 29 a do roku 1948 Sklenák Karel z č.p. 146.

Zemědělské družstvo

Rolnické družstvo, které bylo založeno již v roce 1929 o němž je první zmínka v Pamětní knize provádělo svou činnost až do roku 1938. V době okupace činnost družstva ustala. Teprve až po osvobození družstvo udržovalo opět svou činnost až do roku 1949.

Jednotný svaz českých zemědělců

Založení místního jednotného svazu českých zemědělců stalo se na schůzi zemědělců u Šeděnků v roce 1946 po referátu řídícího učitele Blahuta Aloise, jako základní masová organizace. Předsedou přípravného výboru byl zvolen Šíp Josef č.p. 66. V roce 1947 se stalo družstvo celostátní organizací.

Na schůzi u Pěluchů byl znovu zvolen předsedou Josef Šíp, místopředsedou Stuchlý Josef č.p. 85. Jednatele i pokladníka zastával sám předseda, později za pokladníka byl ustanoven Lednický František č.p. 56.

První činností družstva u nás byly "Hovory se zemědělci" za účasti okresních referentů, opatřování poukázů na nákup hospodářských potřeb obuvi a šatstva. Jednotný svaz českých zemědělců pořádal také okresní ples, dožínkové slavnosti a uspořádal oslavu 100. výročí zrušení roboty. Svaz také rozdával některým zemědělcům vyznamenání, které za splnění dodávky zaslal ministr zemědělství Julius Duriš.

Po únorových událostech 1948 Okresní národní výbor zbavil Josefa Šípa členství v Místním národním výboře. Tímto se sám vzdal Josef Šíp i předsednictva Jednotného svazu českých zemědělců. Po něm převzal tuto funkci v družstvu Dostál František č.p. 25 a jednatelem řídící učitel Blehut Alois

Souhrn let 1949 - 1952

Místní lidová správa

Rok 1949 Hned v prvních lednových dnech zabýval se Místní národní výbor opět vypracováním plánu pro stavbu skupinového vodovodu, na nějž je zapotřebí částky 175 000 Kčs. K začátečním pracím byli sjednáni 3 stálí dělníci.

Zachycování vodního pramene dvoreckého bylo prováděno během roku 1949. Projekt skupinového vodovodu, který byl zadán firmě ing. Jana Cieslara z Českého Těšína. Mezitím byla tato firma znárodněna a práce s vodovodem se ocitla na mrtvém bodě.

Schválením okresního národního výboru byla zároveň rozšířena působnost nového bytového zákona i na naši obec.

Z Místního národního výboru byli odvoláni Šíp Josef a Klímek Karel. Za ně nastoupili praporčík SNB Tuček Jan a Bombela Valentin. Současně odvolal v dubnu resignaci s místa předsedy Místního národního výboru František Lednický.

V naší obci byly v této době zřízeny dva nové transformátory pro rozvod elektrické energie.

Rybolov

Rybolov v katastru naší obce byl pronajat rybářskému spolku Lubina v Příboře.

Rozpočet MNV

V březnu projednal Místní národní výbor obecní rozpočet na rok 1949

V řádném hospodaření vykazuje příjem 280 646 Kčs, vydání 251 020 Kčs, přebytek činil 29 616 Kčs. V mimořádném hospodaření se kryl příjem s výdáním.

V květnu byl sestaven obecní rozpočet na rok 1950. Po snížení byl odhadnut schodek na 109 585 Kčs v rozpočtu řádném a schodek v hospodaření mimořádném. Úhrada se provedla částečně z vázaného vkladu, zbytek půjčkou.

V červenci 1949 byl také schválen rozpočet místní rady osvětové na rok 1950 obnosem 22 000 Kčs a rozpočet místní knihovny rady obnosem 8 700 Kčs. Aby se zabránilo různým poruchám elektrické energie při přetížení sítě při žňovém období byl znovu ustanoven výmlatovým referentem Janečka Boleslav č.p. 460.

Regulace řeky Lubiny

V červenci pořádal Místní národní výbor v regulaci řeky Lubiny, která již v srpnu jevila jako velmi nutná. Vedoucí regulace ing. Katerinyč z krajského národního výboru, žádal o další dělníky stálé i dobrovolné s pracovní povinností od 17 do 65 let.

V prosincovém zasedání zahájil Místní národní výbor nabídkami k zajištění správce pro zabrané usedlosti Karla Stejskala a ing. Jaroslava Ledvinky. Dosud na toto místo nebylo žádných zájemců. Zároveň se Místní národní výbor rozhodl trvale obsadit místo obecního tajemníka interním řízením v novinách.

Počasí

~~Poslední-zmínka-o-počasí-~~ V době okupace naší obce nenachází se žádný zpráva o počasí. Také v poválečných letech 1945-1948 nebyla zaznamenána zpráva o počasí až teprve v roce 1949. Rok začal oblovou, která ztránila poslední zbytky prosincového sněhu. Teprve v březnu napadlo sněhu až do výše 20 cm. Mrazy dostoupily vrcholu 7. března, kdy teploměr ukazoval -15°C. Polní práce začaly kolem 1. dubna. Oteplování počasí začalo až začátkem května. Nejvyšší teploty celého roku byly dosaženy v měsíci červnu kdy bylo naměřeno 29 °C. 2. července přinesl první povodeň tohoto roku. Některé zachované dokumentární fotografie jsou v albu mu obecní kroniky na straně. Povodeň vyvrcholila ve 3 hodiny odpoledne. Při povodni byla ohrožena ulice Oldřicha Havlíka a nejvíce na srázu stojící dům č.p. 17 patřící Františku Drbálkovi. Obětaví sousedé káceli na rychlo pobřežní stromy a tvořili z nich závěsy na zmírnění dravého proudu. Počasí bylo nadále nepříznivé a dokonce 8.července přišly i kroupy, které však poškodily kultury jen částečně.

Trvající deštivé počasí vyvrcholilo opět 20. července, kdy po jednodenním prudkém lijáku se přivalila druhá ještě o 20 cm vyšší povodeň. Trvajícím stále chladným počasím vyvrcholilo po třetí tohoto roku dne 13. srpna kdy po dvoudenním dešti přišla třetí povodeň. Škody těmito povodněmi způsobené byly veliké. Na dolním konci obce serval dravý proud sedmi zemědělcům mnoho dobré orné půdy. Studené počasí se nadále udrželo a dokonce již 29. října tohoto roku byl zaznamenán první noční mráz -3°C a potrvalo beze sněhu až do posledního dne v tomto roce.

Rok 1950

Ve své lednové schůzi Místního národního výboru trvá se na zřízení uhebného skladu a obci. Vedoucím byl pověřen pan Vladimír Lyčka. Dalšími žadateli byli: František Vysocký č.p. 179, Albert Ševčík č.p. 119 a výbor místního jednotného družstva.

Ze zasedání místního národního výboru bylo navrženo, aby ze čtyř hostinců, které jsou pro naši obec s 970 obyvateli nadbytečné byly dva uzavřené a dva se začlenily do komunálního podniku. K uzavření navrženy jsou hostince Jindřicha Pěluchy a Bohuslava Janečky. Později však bylo rozhodnuto uzavřít hostinec Antonína Zídka a Bohuslava Janečky.

Matrika

Od 1. ledna 1950 byly zákonem zřízeny v celé republice matriční obvody. Povedou veškerou matriční agendu, kterou dosud prováděly farní úřady jednotlivých církví.

Místní národní výbor naší obce byl také pověřen vedením matričního obvodu. Zahrnuje obce Petřvald, Trnávka, Kateřinice, Mošnov, Hartý a Petřvaldík. Matrikářem byl ustanoven Krájským národním výborem v Ostravě učitel Alois Jurák a zároveň pověřen podpisováním matričních dokladů.

U zdejšího místního národního výboru uzavřeli jako první sňatek snoubenci Miroslav Ševčík a Štěpánka Maleřová, kteří dostali jako dar 3 000 Kč.

Místní rozhlas

Listopadová schůze Místního národního výboru jednala o zaplacení účtu za zřízení místního rozhlasu, firmou Romo z Fulneku. Jednalo se o obnos 81 013 Kčs, ale v obecní pokladně zatím peněz nebylo.

Členové místního národního výboru a někteří občané se ochotně zavázali půjčiti k tomu účelu z vlastních peněz určitý obnos bzzáročně a upsali ihned většinu částky. Brzy nato byl celý obnos zaplacen z prostředků Krájského národního výboru v Ostravě.

Komise místní záložny

Pro spolupůsobení v místní záložně se utvořila správní komise z členů Místního národního výboru.

Předsedou byl zvolen: Vidlička Bohuslav, členové: Gaborek Ladislav, Soška František, Dlouhý Vladimír, Šeděnka Robert.

Rok 1951

Na schůzi pléna Místního národního výboru, která se konala 5. února 1951 v hostinci u Pěluchů projednávala se oslava mírového projevu určeného na 8. února 1951 za účasti všech složek místního akčního výboru národní fronty a řídil ji místopředseda MNV Tichopád Rudolf.

Přítomno bylo 21 členů Místního národního výboru, 10 členů místního akčního výboru národní fronty, za Sokol starosta Vavroš Josef, za svaz mládeže Mentlík Jaroslav, za jednotné zemědělské družstvo Šindel Vojtěch, za komunistickou stranu Československa Sklenák Karel, za hasičský sbor Chvostek Ludvík, pak újezdní tajemník Šimíček Miroslav, za okresní výbor národní fronty tajemník Říha a instruktor okresního národního výboru pro naši obšoural.

Z mírového projevu "Jsme pro trvalý mír a pro zákaz znovuvyzbrojení západního Německa a Japonska" byla odeslána tato resoluce:

československý výbor obránců míru Praha

Místní národní výbor, místní akční výbor, předsedové všech zájmových složek a všichni občané obce Petřvaldu na Moravě co nejostřejší protestují proti novému vyzbrojení západního Německa.

Doba okupace nás dostatečně poučila, jakých zvrstev se dopouštělo nacistické Německo. My občané z Petřvaldu na Moravě, české obce, která v době okupace byla odtržena a začleněna do takzvaného sudetského území, jsme byli přímými svědky germánského panství.

Protože jsme sami prožívali německý útlak a hrůzovládu nacistů, zvedáme varovný hlas a připojujeme se ke všem bojovníkům za světový mír, abychom spojenými silami odvrátili nebezpečí nové války.

Očekáváme, že náš ~~nevýř~~ varovný hlas se spojí se všemi lidmi dobré vůle a splyne v mohutnou ozvěnu, která zmaří plány anglo - amerických imperialistů o remilitarizaci západního Německa.

K tomuto mírovému projevu navrhovaly ještě jednotlivé složky tyto mírové závazky: Místní organizace komunistické strany odpracuje 400 hodin při úpravě obecních cest do 1. května 1951. Místní národní výbor dokončí úpravu obecních cest, zvýší pracovní úsilí při úpravě dolní části řeky Lubin zřídí společné hřiště a zajistí práce na stavbě obecního vodovodu. Tělocvičná jednota sokol oplotí hřiště u sokolovny. Jednotné zemědělské družstvo zřídí družstevní prádelnu. Jednotný svaz českých zemědělců vyštěrk je nejhorší část obecních cest. Místní škola založí v 5. postupném ročníku mičurinský kroužek, ve 3. třídě vytvoří pionýrský oddíl a všichni žáci zvýší úsilí ve sběru léčivých rostlin.

Svaz československo - sovětského přátelství zvýší Svět sovětů o 10 výtisků. Svaz československé mládeže upraví společné hřiště a pomůže při společném obdělávání cukrové řepy. Hasičský sbor zkvalitní preventivní ochranu proti požárům .

Pro nelehavou potřebu zříditi v obci hřiště bylo hlasovému rozhodnutí uvědomit Okresní národní výbor, aby zahájil řízení o přidělení pozemku obci. Hřiště má být na bývalé chmelnici Karla Stejskala. Nyní vlastní pozemky Československé státní statky. Místo je u řeky Lubiny, vhodné i pro koupaliště.

Pokračování záznamů nachází se ve druhém svazku obecní kroniky.